

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VII

Kovo-March 15 d., 1925

442

No. 5 (172)

Centralietis.

Vajų Pratešus.

Trečiasis Vajus, iki vasario 28 dienos davęs organizacijai per 600 naujų narių, tikrai galima laikyti pavykšiu.

Bet daugelis kuopų užsidedę noru toliau darbuotis. Centro Valdyba negalėjo jų gerų norų ir reikalavimų nepatenkinti. Del to ir pridėjo vieną mėnesį laiko.

Kaip tikėtasi, ne visos kuopos tuo Centro Valdybos nuosprendžiu liko patenkintos. Bet nepasitenkinimo balsą pakėlė visai ne tos, kur pirmose Vajaus eilėse stovėjo, bet paskesnės. Tuo būdu jos nenuskriaustos ir rūgot netur už ką.

Gi vienas mėnuo garbingų rungtynių išeis organizacijai į sveikatą. Paūgėsime nariais, padaugės organo skaitytųjų skaičius, padidės finansai.

Praleidę trejetą organizacijos Vajų, prienam prie išvados, kad Vajams iš anksto reik skirt ne du, bet tris mėnesius. Antrojo Vajaus rezultatui atsirado tik priedinį mėnesį paskelbus, Trečiasis Vajus pradėjo išsisiūbuoti tik vasario pabaigoj. Būt nesąmoninga jo energiją pakirst pačioj įsibėgimo valandoj.

Vasario pabaigoj ir kovo pradžioj Vajaus rungtyne pirmoj vietoj stovėjo kuopa turinti per 100 naujų narių, antroj vietoj—kuopa turinti per 80 naujų narių, trečioj—turinti per 60. Kelios kuopos turėjo po 30—45 narius. Kitos mažiau. O dar kitos tik pradeda įsijudinti ir joms pradeda sektis.

Nuostabios energijos ir pasiryžimo parodė 24-ji kuopa, kuri Vajaus laiku iš poros desėtkų narių išaugo virš šimto narių. Šiai kuopai vadovauja Centro Izdininkas A. Valonis, kurs yra

kuopos pirmininku, prot. raštininkas—V. Andrijauskas ir fin. raštininkas—stud. Simanas Žibas. Naujų narių uoliausia apaštaluja stud. Žibas, kurs bene pasivys 13-tos kp. darbuotoją Vinčą Stančiką.

Toliau Vajaus metu žymiai išaugo 52-ji kuopa, Elizabeth, N. J. Ten vadovauja kun. J. Simonaitis ir A. Visminas.

Tuo pačiu metu atkiuto ir išaugo 43-čioji kp. Grand Rapids, Mich. Vajaus metu ji sutraukė virš 40 narių. 14-ji kuopa Cicero, Ill. ir gi gero-kai pasistūmėjo pirmyn.

Visos minėtos kuopos prieš Vajų buvo visai sumenkę, o kai kurių tik vardas buvo likęs.

Dar vienas Vajaus mėnuo, tikėkim, atgaivins ir iš miego pažadins tokioj padėty atsidūrusias kai kurias kitas kuopas.

Vyčių organizacija susidomi ne vien jaunimas, kurs stoja po jos vėliava, bet net senesnieji darbuotojai pradeda jai daugiau simpatijos, daugiau širdies rodyti. Šiandien kone visa aktingoji katalikų inteligentija priklauso prie Vyčių, visi gabesnieji studentai ir moksleiviai darbuojas Vyčių eilėse.

Visa tai turint domėje negali netikėti Vyčių skaiščia ateitimi, jų naudingais darbais jaunimo, bažnyčios ir tautos gerovei.

Mūsų tautiniai pavojai, kurie paskutiniu metu labai sparčiai išaugo ir pradėjo rodyti liūdnus simptomus, ima mažėti ir blankti, kuomet stengiamės šį tą daryti.

Apsigynimui nuo ištautėjimo pavojaus pirmąjį darbą turim pradėti nuo jaunomenės.

J. Vaidevutis.

Darbas Veda Prie Tikslu.

ALFREDAS NOBELIS, DINAMITO
IŠRADĖJAS.

(Tąsa. Žiūrėk Nr. 4 (171).)

Apšigyvendamas Paryžiuje, dar, tur būt, sva-
jojo apie šeimyninį gyvenimą, bet greitai įsitiki-
no, kad tam jau praėjo laikas ir nusilenkė prieš
likimą. Tikėdamas, kad jau negalės turėti my-
linčios žmonos, paskelbė laikraščiuose šiojį skel-
bimą: "Labai turtingas ir mokytas žmogus, jau
pagyvenęs, gyvenęs Paryžiuje, ieško moteriškės
mokančios kalbas ir nevisai jaunos sekretoriaus
pareigoms ir namų ūkiui prižiūrėti." Tasai skel-
bimas suvaidino svarbią rolę jo gyvenime.

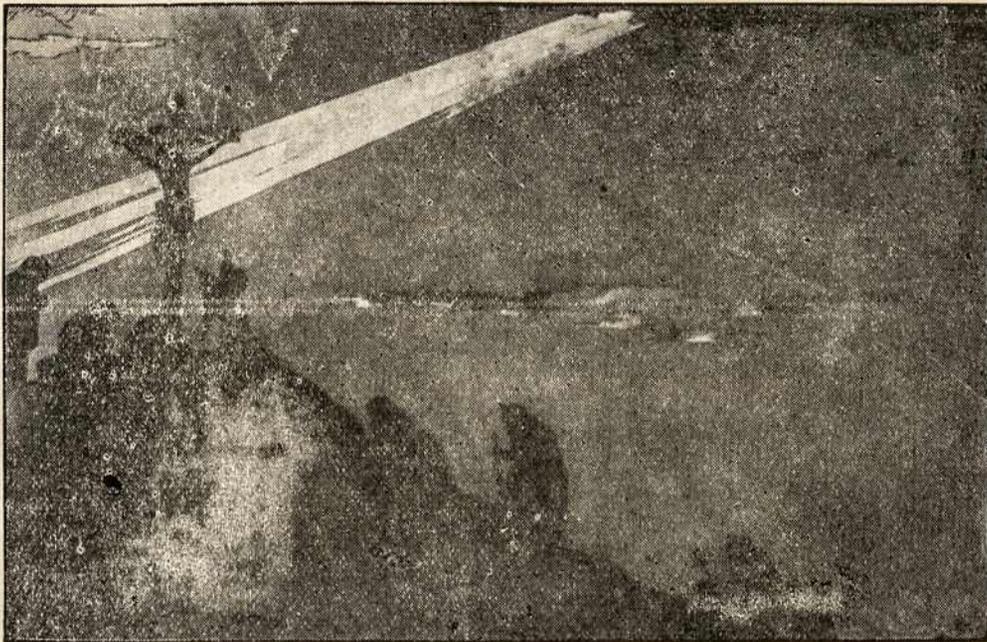
Tarpe daugybės laiškų gaunamų atsakymui į
minėtą skelbimą buvo laiškas ir grafienės Bertos
Kiuski iš Austrijos—vėliau baronienės Bertos
von Sutner, kuri buvo įžymiausia skelbėja visuo-
tinios taikos ir nusiginklavimo pasaulyje. Nelai-
minga meilė privertė p. Sutner išvažiuoti iš tē-
vynės ir užmiršti nepasisekimus. Tasai pasiūly-
mas jai patiko ir delto nusiuntė Nobeliumi savo
sutikimą, tik prašydama atsakyti į kai kuriuos
klausimus. Tasai laiškas suinteresavo ir Nobelį.
Toku būdu prasidėjo susirašinėjimas. Grafienės
giminės (ji tada buvo 32 m.) informavosi per
pažystamus apie jį. Informacijos buvo geros,
delto grafienė ryžosi priimti jo pasiūlymą. Štai,
kaip ji pati aprašo savo "Atsiminimuose" pirmu-
tinę pažintį su Nobeliumi, turinčiu 42 m. amžiaus:

"Anksti rytą atvažiauju Paryžium. Nobelis
patsai atvažiavo sutikti į stotį ir nuvezė į viešbūtį,
nes jo gyvenime dar nebuvo prirengti man ski-
riami kambariai, delto turėjau gyventi kol kas
viešbūtyje. Pirmutinis įspūdis buvo geras. "Se-
nas ponas," kaip buvo pažymėta pakvietime ir
visi jau jį įsivaizdino sulinkusį ir žilą, pasirodė
visai netoks. Truputį žemesnis už vidutinį ūgį,
didelė barzda, veidas ne iš gražiųjų, truputį žiau-
rus, bet sušvelninamas malonių, mėlynų akių.
Balsas melancholinis, o kartais ir pajuokiantis...
Nusiminimas ir sarkazmas vyrauja jo būde. Ka-
dangi mes ilgą laiką susirašinėjome, tai ir susi-
tikome jau ne kaip visai svetimi, iškart atsirado
apie ką kalbėti. Po pusryčių išvažiavo į mies-
tą pasivažinėti. Jisai taip mokėjo juokauti, pa-
sakoti, filosofuoti, kad iškart jautėi patraukimą
prie jo. Kalbėti apie pasaulį, apie žmones, meną,
apie tikslą dabartinio gyvenimo ir apie amžiny-
bę, tai buvo kaip tik į jo temas. Nuo visuome-
ninio gyvenimo tolinosi; žmonija su savo žiauru-

mais, melagyste, niekšiškumu vertė jį į pasibiau-
rėjimą. Tikėjo į ateinančią šviesią, ideališką
žmonijos ateitį, užtai ir patsai savyje jautėsi ne-
patenkintu; manė, kad niekame negalys sužadinti
simpatijos ir juom tesiinteresuoja vien tik del
turto. Del šios tai priežasties, gal, ir nenorėjo
vesti. Mokslo tyrimai ir knygos tai buvo jo gy-
venimo draugai. Jisai buvo rašytojas ir poeta,
bet nė vieno savo kūrinio nedavė spaudai. Kartą
man davė perskaityti filosofinio turinio rankraš-
tį—poemą, kuri man atrodė puikiausia... Su
manim tepraleisdavo tik dvi valandį į dieną, li-
kusį laiką pašvėsdavo darbui. Protas visuomet
buvo užimtas naujais išradimais. "Aš norėčiau,
tarė man kartą,—išrasti mašiną arba medžiagą
tokios naikinamos jėgos, kad karas būtų negali-
mas dėlei savo baisumo."

Suėjimas su p. Sutner buvo labai naudingas
tuo žvilgsniu, kad jo mintis dar labiau pakreipė
į kovą su didžiausia žmonijos nelaime—karu.
Klausimas, kaip būtų galima pašalinti kruvinąjį
karo dievaitį, privertė vėliau atiduoti penktą dalį
viso turto tolymesniems darbams toje srityje.
Taigi toji pažintis paliko pėdsaką ne tik viduji-
niame išradėjo gyvenime, bet ir visai žmonijai.
Vienok ta pažintis trūko labai trumpai. Vos tik
jai atvažiavus pas Alfredą, jam teko išvažiuoti į
Švediją dirbtuvių reikalais. Likusi viena Berta
labai nerymavo, nes paliko tėvynę del nelaimin-
gos meilės su baronu Sutner, ir tik dabar jaunieji
tesusiprato, kaip yra vienas kitam reikalingi.
Atsakymui į meilingsus būsiančio vyro laiškus
Berta visa paliko ir išvažiavo atgal. Išvažiuoda-
ma parašė Alfredui teisingą laišką ir prašė atlei-
dimo už padarytus žygius. Nobelis suprato tą
jos jausmą ir, ne tik neišmėtinėjo, bet ir nesu-
pyko, o pasiliko visam gyvenimui garsios rašyto-
jos, ir kovotojos prieš karus, draugu.

Sugrįžęs iš Švedijos vėl užsiėmė tyrimais su
sprogstamąja medžiaga. Tie patobulinimai, ku-
riuos buvo išradęs, nebuvo dar visiškai tobuli. Ir
vėl aklas įvykis jam padėjo. Kartą susizeidė
pirštą, delto žaizdą apliejo kalodiumu. Naktį
pradėjo labai skaudėti; ir netverdama nuėjo į
laboratoriją ir pradėjo dirbti. Antrą valandą
nakties jam atėjo mintis sumaišyti nitroglicerina
su kalodiumu. Tyrimas pasisekė. Naujas miši-
nys turėjo dar didesnę sprogimo jėgą, negu dina-
mitas ir buvo daug praktiškesnis vartojimui. Jo

GOLGOTA.

(Petro Rimšos).

geros ypatybės pasirodė kasant tunelį per Šv. Gotardo kalną. Tasai išradimas, suteikęs milijonus, padaryta 1875 m.

Tuo laiku darė ir kitokius mechaniškus tyrimus, bet maloniausiu darbu buvo tyrimai su sprogstamomis medžiagomis. Sumanė išrasti bedūminį paraką. Šiuo klausimu jau dirbo keletas mokslininkų, bet nesisekė, vienok Nobeliumi ir tai pasisekė: 1888 m. išrado bedūminį paraką, kuris padarė dideles atmainas kariniuose darbuose. Tik tasai bedūminis parakas, kuris suteikė didžiausią garbę išradėjui, padarė ir daug nemalonumų, nes privertė apleisti taip mėgiamą Paryžių. Mat, Nobelis darė tyrimus ne dėl turtų ir garbės, bet jau jo buvo toks įgimtas jausmas. Po įtaka baronienės Sutner liko šalininku amžinos taikos, dėl tos tai idėjos tik ir dirbo. Manė, kad išradus tokią naikinimo mašiną, su kuria būtų neįmanomas visai karas, delto ir liautūsi ta pasaulio nelaimė, ir žmonės galėtų pasiliuosuoti iš karo dievaičio vergijos. Delto tai ir manė, kad jo išradimai turi būti visam pasauliui, taigi ir paslaptį bedūminio parako pardavė ne tik francūzams, bet ir italams su kuriais francūzai buvo labai įtemptuose santykiuose. Francūzų šoviniztai, kurių ir dabar dar daug yra, pakėlė didžiausią triukšmą. Tam pritarė ir valdžia. Senos ir Uazos prefektas be jokios kaltės baugino nubausiąs 2-jų mėnesių areštu, jei nelaikys paslapyje savo išradimo. Nobelis užtai turėjo palikti Pa-

ryžių, kuriame išbuvo 18 metų, ir persikėlė į Italiją, kur gražioje Sen Remo apylinkėje įsitaisė gyvenimą pavadinęs jį "Mio Nido" (mano lizdelis). Tasai persikraustymas nebuvo sunkus, nors ir mėgo Paryžių. Paryžiuje gyveno labai atskirai, delto ir neturėjo draugų su kuriais būtų sunku persiskirti, o geriausius draugus—knygas ir laboratoriją pasiėmė su savimi.

Kai 1891 m. Nobelis kraustėsi į Italiją jau buvo 58 m., bet metai neveikė į darbuotę. Italijoj taip pat dirbo, kaip ir seniau, tik daugiau dėmesio kreipdamas į išrišimą karo ir taikos problemas. Labiausiai jį į tai pakreipė puikus Bertos Sutner romanas "Šalin ginklai!" Ta idėja jį visai apėmė, delto susirinkus Berne taikos šalininkams jisai ir važiuoja ten, bet nenorėdamas viešai pasirodyti susieina tik su Berta ir jos vyru pasitarimui tuo klausimu.

Ir nežiūrint į tai, vien temąsto apie išradimą ginklų ir kitokių naikinimo priemonių. Vienok jau žinome, kuriuo tikslu tai darė. Kartą Bertai pasakė: "Mano dirbtuvė karą išnaikinis pirmiau, negu jūsų kongresai." Jisai ištikrųjų tikėjo įvykusių taiką su pagelba mirtingųjų įrankių, delto ir nesitraukė nuo tos idėjos, nuo to darbo visą gyvenimą. Dabar net smarkiau ėmėsi to darbo, delto persikrausto į Švediją ir ten įsteigia didžiulę laboratoriją, kurioje dirba su keliolika pagelbininkų.

Bet likimas liovėsi tarnaut. Apsirgo širdies

liga, kuria jau kankinosi kelinti metai. Ta liga buvo paskutinė. 1896 m. gruodžio 10 d. buvo rastas negyvas savo laboratorijoje Italijoje. Mirtis rado tą didį žmogų prie darbo, taigi labiau garbingos mirties ir negalima rasti bei trokšti.

Savo paskutiniame laiške pas Bertą rašo esąs įsitikinęs, kad nepoilgo užviešpataus pasaulyje taika dėka civilizacijos, kuri skubiais žingsniais platinasi tarpe tamsių minių ir dėka drąsių kovotojų su minių prietarais. Idėja "karo prieš karą" buvo užėmusi jo mintis. Tai parodo ir jo testamentas, kuris yra nuostabiausias žmonijos dokumentas.

Pirm negu perėjus prie to testamentą, trumpai pabrėšime Nobelio būdo ypatybes. Jau žinome, kad nei mokslas, nei turtas nenubaidė jo nuo darbo. Mėgiamiausiu rašytojumi buvo Baironas. Būdą turėjo liūdną arba kartais pašiepiantį. Tvirtai, karštai tikėjo, kad ateis laikas amžinos taikos, ramybės, ir tada žmonės ramiai varys kultūros darbą; nebus išsigimėlių ir tarp tų žmonių bei mūsų bus toks skirtumas, koks dabar yra tarp mūsų ir bezdžionių. Kelias—darbas; darbo vaisiai—kilimas kultūros. Į tai buvo pilnai įsitikinęs ir delto visą savo turtą, apie 10 milijonų dolerių, užrašė visuomenei, pakėlimui kultūros. Savo giminėms teuzrašė tik apie ¼ milijono dolerių. Tuomi parodė užuojautos masių siekimui. Suprato, kad dabartiniu laiku tegalima užgyventi turtai tik išnaudojant kitus, delto tai ir sugrąžino savo turtus žmonijai. Jisai sakydavo: "Mano tėvynė—kur dirbu, o dirbu—visur."

Testamentas rašytas Švedų kalba ir formalistikumai atlikti Paryžiuje 1895 m. Jame reikalaujama, kad visas jo turtas būtų paverstas procentiniais popieriais, o procentai būtų padalomi tiems, kurių darbas bus pripažintas naudingiausias žmonijai praėjusiais metais. "Procentai nuo kapitalo,—sako testamentas,—turi būti dalomi į penkias dalis. Viena dalis duodama padariusiam kokį nors patobulinimą ar išradimą fizikos mokslė; antra—chemijos; trečia—fiziologijos arba medicinos; ketvirta—sukūrusiam puikiausią idealiską veikalą; penkta—asmeniui daugiausiai pasidaravusiam žmoniškumo jausme, sulaikyme karo, sumažinime armijų ir p. Dovanos iš fizikos ir chemijos srities skiriamos Švedų mokslo Akademijos; fiziologijos ir medicinos—Karolinsko Instituto Stogholme; literatūros—Stogholmo Akademijos; už žmoniškumo darbus—komisijos iš 5 asmenų. Aš būtinai prašau, kad paskirstyme nebūtų atsizvelgiama į tautybę ir dovanos turi būti išduodamos visų tautų žmonėms."

Tokis tai, vienintėlis savo nuostabumu, testamentas to garsaus mokslininko, išradėjo, atidavusio visą turtą del pasaulio kultūros.

Užbaigiant gal bus įdomu išgirsti ir apie pildymą to testamentą.

Nobelis mirė 1896 m. 10 d. gruodžio (delto paprastai tą dieną ir paskirstomos dovanos), vienok dovanos buvo išmokėtos pirmą kartą 1901 m. (sumos dydis būna apie 100,000 frankų). Mat, kai kurie giminiuočiai, net nepažinusieji ir nemačiusieji Nobelio norėjo suardyti testamentą, kad gavus sau palikimą, gi artymieji giminės pasirodė esą užjaučia ir ne tik nesistengė panaikinti testamentą, bet ir nuo savo dalies net atsisakė, nes buvo tai gana turtingi žmonės. Vienas brolis, likęs Rusijoje, užsiėmė naftos išdirbimu netoli Kaspijos jūros. Taigi beginant tą turtą nuo žmonių gobšumo praėjo keletas metų. Keletas metų praėjo ir surinkimui bei sutvarkymui turto išmėtyto po visą pasaulį.

Nuo 1901 m. ligi 1912 m. buvo išduota dovanos del 70 asmenų (kai kurios dovanos buvo padalomos tarp dviejų asmenų). Daugiausia gavo vokiečiai, paskui francūzai. Kai kurie paskirstymai sukeldavo didžiausio nepasitenkinimo savo netikslumu. Bet vis delto dauguma dovanų išduodama gana teisingai.

III. KARIUOMENĖ IR DARBAS.

Baisus yra karas, tai kiekvienas pripažysta, ir delto nori, trokšta, kad pasaulyje įvyktų amžina taika. Tuo tikslu daugelis pašvenčia ir visą savo gyvenimą, tik ne visi vienaip supranta, kaip tasai karas galima panaikinti: vieni, kaip Nobelis, mano baisiais ginklais tai padarysiai, kiti—demokratizmu, bet teisingiausias kelias, tai bene bus tik išauklėjus žmoniją kitokioje dvasioje, apsaugojus nuo militarizmo bei šovinizmo nuodų. Ir kol tai įvyks, dar ilgai truks. Nepagelbės nė jokie kongresai, bei sąjungos. Praeito karo metu sakė, kad tai jau paskutinis kulkosvaidžių klebėjimas, ginklų skambėjimas, o dabar matome visai ką kita. Sėdime, tartum, ant vulkano krateriaus, kuris gali kiekvieną minutę išsiveržti. Tautų tarpe pastebiamas didžiausias antagonizmas, kerštas, stipresnis nori paglemžti mažesnią, jį pavergti. Kiekviena valstybė laiko didžiules kariuomenes ir stengiasi jas kogeriausiai apginkluoti techniškai, išmankštyti ir kodaugiausiai jos turėti.

Nuo kitų neatsilieka ir jaunutė Lietuvos valstybė, nes kitaip ir negalima. Gal būti ir didžiausių militarizmo priešų, o vienok svetimiems nesinori duotis smaugti, nesinori svetimiems vergauti, nes visas pasaulis verda, kumščia viešpatuoja. Darbo visiems yra begalybės. Vieni tėvynės gerovę kelia su arklų rankose, kiti su plunksna, tretie gina jos nepriklausomybę, jos kultūrą su ginklu rankoje. Gina nuo žiaurių

priešų, apsupusių mūsų tėvynę iš visų pusių ir tykančių, dar taip nesenai laisvę atgavusią, pavergti.

Šiems pastariems ypač tenka pakelti sunki darbo našta: daugumas netenka sveikatos ir net gyvybės. Daugelis lieka nelaimingais ir ne tik jie patys, bet ir jų šeimynos bei artimieji. Beto, kariuomenė dabartiniu savo sutvarkymu padaro dar daug ir moralės žalos: daug jaunuolių atpranta nuo darbo. Aš patsai žinau tokių asmenų, kurie parėję iš kariuomenės visai nebepatyrę užsiimti juodadarbiais ūkio darbais. Girdi, kariuomenėje nors ir smarkiai kankino, bet užtai buvai visados švarus, nereikėjo tokių biaurių ir sunkių darbų dirbti. Gaila ir skaudu tai matant... Taigi kariuomenė ir karas, be medžiagiškos žalos, dar ir doriniai blogos įtakos turi.

Pačioj kariuomenėj laisvu nuo užsiėmimo laiku tik pasidairykime karių tarpe: ir ko ten nepamatysime, neišgirsime? Net šiurpas ima tai pamačius. Vietoj darbo, dorinimo matome tik begalinį puolimą. Jau nuo amžių žinoma, kad blogas pavyzdys greičiau pasekamas, negu geras. Vienas blogas karys, niekeno nesudraudžiamas, nepamokinamas, užkrečia savo blogu pavyzdžiu visas kareivines ir iš gerų, dorų kaimo bernų lieka ištvirkėliai, kurie težino tik blogas kalbas ir darbus. Parėję iš kariuomenės namon, tokie individai tvirkina ramų ir dar doriniai mažai tepupuvusių kaimo jaunimą.

Vis tai dedas dėl to, kad nėra kam paraginti, nėra kam duoti doro, gero pavyzdžio. Į ką žmonės įpratę daugiausiai žiūrėti? Ugi į savo vadus, inteligentus, kareiviai į karininkus, bet—kokių čia pavyzdžių dažnai pamatome, tai baisu pamanyti, o rašyti tai jau nė nesinori. (Nesakau, kad visi taip daro, bet neprivaltėtų nė mažuma taip daryti). Kas matė tai patsai gerai žino. O vienok tautos, liaudies, karių vadai turėtų šviesti mokslu, dora, darbštumu, valios jėga, pasiryžimu, narsumu (nors narsumo, bendrai paėmus, tai mūsų kariams ir netrūksta), darbo pamėgimu, mandagumu... Jei tokie būtų tautos vadai, tai aišku, kad ir kiti visi sektų jų pavyzdžiu ir tada visai kitokį vaizdą pamatytumėm kariuomenėj ir visoj tautoj. Tada galėtumėm ir iš karių laukti ne tinginių ir sugedusių individų, bet dorų, darbščių visuomenės narių, kurie atlikę savo šventas pareigas pareitų ir padėtų kelti apsnūdusį kaimą, galėtų pakelti šaulių prestižą visuomenės tarpe, padėtų kultūros skleidėjams jų sunkiame darbe. Juk daugelis jaunuolių namieje būdami yra neragavę mokslo, nepažysta platesniojo pasaulio su jo moderniniais išradimais, taigi tasai brangus laikas, sudedamas ant tėvynės

aukuro, turėtų būti pašvestas vien tik darbui ir darbui... nes norint kas atsiekti reikia tik išnaudoti kiekvieną laisvą valandėlę.

(Bus daugiau).

—o—

Vėdarų Jonas.

Apie Etiką.

—o—

Katalikiškos etikos yra tikslas mokyt žmones to, ką yra pasakęs Kristus gyvendamas žemėje ir vesti žmones į amžinąją laimę. Tik pildydami šventai Katalikiškos Etikos reikalavimus, mes atsieksime amžinąją laimę.

Mūsų Etikos turinys yra gėris (bonum), pareiga ir dora. Gėris yra tai amžinasis žmogaus idealas, ko jis jau nuo kūdikystės dienų siekia. Pareiga—yra tai priemonė, kuri verčia žmogų dorai daryti, ko reikalauja nuo jo Dievas ir Tėvynė. Dora—prigimties dovana, ką nors dorai veikti. Tik žmogus pildydamas dorai ko Dievas nuo jo reikalauja, jaučia savyje ramybę ir džiaugsmą. Pav.: paimkime vagį, kuris vagia ir daro žmonėms blogą,—jis visuomet yra neramus ir nelinksmas. Jis nusiramino ieško degtinėje ir blogoje draugystėje, bet jis jos tenai neranda ir neras.

Bendrai, Etika yra doros mokslas, kuris mus mokina dorai daryti.

Mūsų doros mokslas skiriasi nuo kitų etikų tuom, kad ji remiasi Dievo apreiškimu ir sveiku žmogaus protu. Mokslas, kuris remiasi vien sveiku žmogaus protu—vadinasi prigimties etika, o mokslas remiantysis Dievo Apreiškimu—Anprigimtinė Etika.

Jeigu mes remsimės tik sveiku žmogaus protu, tai mes savo tikslo dar neatsieksime, bet sekdami Dievo Apreiškimą, tai mes atsieksime to, ko trokštame nuo kūdikystės dienų. Daugelis skaitančių save mokytais vyrais stengėsi Mūsų Etiką sugriauti, bet jiems nepasisekė ir nepasiseks ir visuomet prieš neigiamų rezultatų, nes prakilnesnio, brangesnio ir malonesnio už Dorą ir Dievo Apreiškimus dar nesurado ir nesuras.

Senatvėje—kaip ir ziema—yra daug gražumynų, tik reikia iš anksto prie jos prisirengti.

Pirožnikovas.

Žmogaus būdas yra visa dorovės santvarka, ikūnėjusi atskiram asmeny... Gero būdo žmonės yra sąžinė tai visuomenei, kuriai jie priklauso.

Emerson.

Linksmumas ne aplink mus, bet mumyse pačiuose gyvena.

Vagner.

Kun. A. T.

Šv. Patricijaus Palaikai.

Šv. Patricijaus mirimo laikas tikrai nežinomas. Vieni rekorduoja, jog jis mirė 458 m., vėl kiti nurodo, kad 465 m., gi tretieji pažymi, būk 493 m. Antikvaristų nuomonės taip pat nesutinka kas link tikrosios vietos, kur palaidoti jo palaikai.

Lig šiol daugumos laikytasi, kad jo palaikai yra palaidoti Downpatriko parapijos bažnyčioje — 30 mylių nuo Belfasto. Ir viena anų laikų legenda mini, kad Šv. Brigida turėjusi apreiškimą, būk šventasis Airių patronas eis pro tą šalį; ji padariusi įžadą svetingai priimti jį ir užlaikyti savo namuose iki jo mirčiai. Gi kitos istorijos nusako, kad pasimirus Šv. Brigidai, jos ir Šv. Kolumbos Ionietės palaikai ir gi buvo paguldyti šale Šv. Patricijaus karsto.

Garsaus Glastonburio Vienuolyno vienuoliai Anglijoje irgi laikėsi šimtmečiais, tvirtindami, kaip nurodo vienuolyno rekordai, kad šventasis Airių globėjas, užbaigęs didingą misijų darbą Airijoje, atėjo pas juos ir mirė, gi jo palaikai palaidoti vienuolyno dalyse.

Nūn gi gaunama naujų žinių, būk šių dienų antikvaristai, atkasinėdami Valijoje tyrinėjimui senovinės Šv. Dovydo koplyčios griuvėsius, užtiko senovinius grobus ties pačiu aukuro pagrindu. Jų tvirtinimai, kad tai Šv. Patricijaus palaikai, sustiprinami faktais, būk toje pačioje apyruobėje prieš trejus metus įkasinėdami jie atrado Šv. Dovydo ir Šv. Justinono palaikus koplyčioje, pastatytoje jų pastangomis ir dedikuotoje jų atminčiai.

Naujai atrastieji grobai, kai paduoda katedros rekordai, paguldyti kojomis į aukurą koplyčioje, kurią būk Šv. Patricijus pastatęs anais laikais. Pakviestas įžymusis mokslininkas ištirtų atrastuosius grobus ir gi pripažysta, kad yra labai senoviniai palaikai ir siekia Šv. Patricijaus laikų (V šimtmečio).

Kad šiandieną susidaro tokios komplikacijos, istorijos kaltinti negalima. Juk anuose laikuose nebuvo papročio užrašinėti žymėtinų vyrų ir jų dējų ištisą istoriją. Istorikų ir gi nebuvo. Tik buvo bardai arba dainiai. Tatai įžymiausi Airių, kaip ir kitų tautų, įvykiai, būdavo paduodami būsiančioms gentkartėms tik dainų bei tradicijos pagalba. Senovinės Airijos gyventojai pažinojo Šv. Patricijų, kurs juos atvertė krikščionybėn, tačiau žiniose paduodamose iš lūpų į lūpas įvyko daug klaidų: tikrosios datos buvo pamirštos ir

kai kurie istoriniai įvykiai paduota netikroje šviesoje.

Kad žinome šį tą tikringo apie šventąjį Airių globėją, tai ačiū jo laiškui, pavadintam „Išpažintis.“ Tai seniausias krikščioniškos literatūros palikimas Britanijos Salose. Tame tai laiške šventasis užrašė dalimis savo nuveikimus atverčiant krikščionybėn Airių tautą. Kai atvyko į Virklovą, po kelių savaičių, jis pradėjo išganingą darbą. Airių kunigai ir liaudis greitai virto krikščionimis. Jo įtekmė Airiuose buvo smarki — taip, jog vienoje gentkartėje jis panaikino Druidus ir beveik visi gyventojai liko ištikimi krikščionys. Del to jo garbė paplito visur ir jis buvo tuom laiku garsiausias vyras visoje tuomet žinomoje Europoje.

Kad Šv. Patricijus darbavosi Valijoje, ir, kad tos šalies žmonėse turėjo didį įtakingumą, ir, kad buvo jų gerbiamas, tai parodo vietų užvardinimai garbingo jo vardo atminčiai, k. a. *Porth Badrig* (Patricijaus vartai) į katedros dekaniją, *Carn Badrig* (Patricijaus uola) Whitesando Užlajos vieškelyj ir *Eisteddfa Badrig* (Patricijaus sėdynė) bei akmuo, ant kurio stovėdamas jis regėjo viziją, kad Airija šaukia jį.—Jonas Tynemouthietis (XIV amž.) tikrina, kad savo akimis matė ir savo rankomis palietė tą patį akmenį, esantį tuom laiku prie senovinės koplyčios durų.

Šv. Patricijus, bestovėdamas ant to akmenio, regėjo viziją ir čia pat jis pagrįso planus sukrikščioninti Airiją. Tuo pačiu laiku jis regėjo kitą panašią viziją, kuri patvirtino jį būti Airijos misijonorium. Apie tą viziją savo „Išpažintj“ jis rašo:

“Vieną naktį aš regėjau prieš save dangiškąjį pasiuntinį, laikantį knygą savo rankose. Jis man tarė: “Aš esu Victricius.” Ir jis padavė man tą knygą, kuri tikrumoje buvo gromatų rinkinys.

“Pirmutiniame puslapyj aš įskaičiau šiuos žodžius: “Balsas iš Airijos.” Ir, kai skaičiau toliau, rodosi, aš girdėjau, kad Foklutumo girininkai atsiliopė į mane ir kalbėjo: “Dievo siųstasis vyre, meldžiame tavęs, grįžk pas mus ir mokink mus apie Išganytoją.”

“Tuo prašymu aš buvau sujudintas iki ašarų ir išnyko toji vizija. Sekamą naktį aš girdėjau dangiškuosius balsus, giestant Dangaus giesmę, tačiau aš nieko nemačiau nei neišgaliau aš pasakyti, iš kur paėjo tie balsai. Ir aš atsidaviau maldai ir išgirdau balsą, kalbantį į mano ausį: “Aš esu Jis, Kurs davė Savo gyvenimą, kad at-

pirkti manąjį." Aš jaučiau lyg kas įžengė į mane ir aš žinojau, kad tai buvo Šventoji Dvasia. Kitą dieną aš apsakiau tą viziją draugui ir jis tarė: "Vieną dieną tu liksi Airijos vyskūpas." Tas pareiškimas supurtė mane visą, niekingą nusidėjėlį, kokiuo aš buvau. Tačiau—praėjo viskas."

Kaip ten nebūtų su jo palaikais, tačiau Šv. Patricijus yra didingas šventasis Airių tautoje, kuri tauta begalo yra jam dėkinga ypač už jos atvertimą iš pagonybės į krikščionybę. Jis taipgi įsteigė vienuolyną Armaghe, kitą—vadinamą *Domnach-Badrig* ir trečią—žinomą *Sabhal-Badrig*. Jis tai praturtino visą šalį bažnyčiomis ir mokyklomis. Tos mokyklos vėliau davė jų tautai daug mokytų vyrų, kurie savo mokslu garsėjo visame pasaulyje. Bažnyčios ir vienuolynai išmokino pirmiau buvusius stambeldžius tikrojo dievotumo ir ilgainiui išdavė šventųjų eiles. Tatai sulaukus kovo 17 dienos Airiams yra iškilminga diena. Toje dienoje jie švenčia Šv. Patricijaus dieną su didelėmis iškilėmis ir ceremonijomis, siunčiant Dievui gausias dėkas, kad davė jiems tokį didį šventąjį už globėją jų tautai. Ir kiekvienas airys didžiuojasi, kad savo tautoje turi tokį didį šventąjį ir toje dienoje nesibijo pareikšti, kuom jis tikrai esąs. Toje dienoje visi, kai vienas, airiai parodo pasauliui savo veidą, savo vertę ir savo reikšmę.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

VISOS BANGOS.

(Palangos išpūdžiai).

Visos bangos baltaplaukės
Vis kraštan keliauja—
Duokit putų, duokit perlų
Ir gintarų saują.

Visos bangos žalsvos grakščios,
Lyg viltis pabudus—
Verskit džiaugsmą iš gilybių,
Tėkškit laimės grūdus.

Šiandien jūrose vestuvės...
Visos bangos šoka,

Visos linksmos, vainikuotos,
Laimės joms nestoka.

Visos bangos gieda klaikią...
Cit! vestuvių giesmę;
Štai ir mes į puotą plaukiam—
Tuoj būres ištiesme.

Ten toli undinių kasos
Draikos valso vingy:

Mes vestuvėse jų būsim
Puikūs ir laimingi.

Visos bangos vėjo dieną
Gieda dangui giesmę—
Mes, platybių pasiilgę
Ir būres ištiesme!

—o—

Pr. Genys.

SKAUSMO GĖLĖS.

Jei atneši man, mergele,
Rožių raudonųjų,
Tau prižersiu pilną skraistę
Ašarų karčiųjų...

Jei nevystų tavo rozės,
Ašaros nedžiūtų,
Jei jaunoj krūtinėj tavo
Meilė nepražūtų—

Amžinai tave mylėčiau
Gėlės vis žydėtų...
Ir į mano tylią sielą
Burtus tik šnabzdėtų...

Ei, sesele, tavo rozės
Rudinėlį vysta
Ir ilgėjimos šventasis
Žemės klysta, klysta.

Tik nevysta, tik nedžiūva
Graudžios ašarėlės...
Tik jaunoj krūtinėj mano
Žydi skausmo gėlės...

Mažeikiai, 1924.

—o—

Kl. Pietaris.

KILK, DAINELE, Į PADANGĘ.

Vai, Sibire trūnijo mūsų broleliai,
Kad spaudą ir laisvę kovojo narsiai...

Kilk, dainele, į padangę
Tavo aidą, atsidangę,
Būriai debesų šilkasparnių klausys,
Ir nulėkę sau į tolių
Pas mūs ištremtąjį brolių,
Kas dedas Tėvynėj jie jam apsakys:—
Kad matušė jo senoji
Ir sesutė jaunesnioji,
Svečioj šaly žuvusiu laiko senai,—
Jos begrižtant ilgai laukė
Ir gegutę nuolat šaukė,
Kad jį nulėkus ramintų jinai;
Ir tėvelis sengalvėlis,

O ir brolis artojēlis
 Jo, grįžtant, sulaukt nebeteško vilties;—
 Tik šiaurės vėjuzis šaltas,
 Nešdams sniego vilnis baltas,
 Neb'atnešė gandą baisiosios mirties;
 Ir tautiečiai mūsų tiki,
 Kad išvys dar jį nors syki,—
 Kad šaltas Sibiras dar jį neb'uzspaus,—
 Kad sugrižs jis į Tėvynę
 Ir laisvužės naują pynę
 Tėvynei vargingajai šviesią išsaus!...

Pilviškiai, 10-XI-1924.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

SAULĖ IR JUOKAS.

Saulė juoką apkabinus žydrais plotais pasileido,
 O juokuzis krykšdams puošė išraišką saulutės
 [veido.

Ji platingai soste supas, jis jai žemės gandą neša,
 Ir abiejų iš to džiaugsmo tyrūs perlai žemėn laša.

Mes, to juoko ir saulužės spindulėlių suvilioti,
 Siunčiam savo pilką dieną į aukštybių melsvą
 [plotį.

Kai nuskrystam į tuos plotus, tai ir save užsi-
 [mirštam,
 Rodos, kylam, rodos, skęstam, rodos, gemam,
 [rodos, mirštam.

Ten toli toli jau matos ašmens juodo kalavijo,
 Sparnas juodas suplasnojo—jis saulutę nusivijo.

Saule juokos gimdo aušrą, aušra saulę prana-
 [šauja,
 Juoko dienos švelniai šypsos, rankoje spindulių
 [sauja.

—o—

Pr. Genys.

JEI TU ATEITUM!

Jei tu ateitum, brangi sesele,
 Į mano sielą, kai saulė teka;
 Kai jaučia myli jauna širdelė,
 O rytas laimės žodelį šneka!

Tada nerastum vargų juodųjų,
 Nerastum skausmo ir ašarėlių!
 Atneštum, sese, dainų linksmųjų,
 Atneštum laimės ir svajonėlių!..

O jei ateitum, kad vėtra ūžia,
 Kad drasko žemę inirtęs vėjas,
 Kad laužo, kremta piktai giružę,
 Perkūnas griauja skausmų nešėjas—

Tada aš skausmą kenčiu, sesele,
 Tada krūtinė graudžiai dejuoja...
 Tu gal atneštum, jauna, aušrelę,
 Kuri man sielą skliautu išklojo.

Tad didžią meilę daina sukurtų,
 Tad didį skausmą širdis iškeštų!..
 Bet tavo akys dausas užburtų—
 Ir didžią laimę krūtinė švestų.

Mazeikiai, 1924.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

SVAJONĖS.

Kas bokštus aukščiausius akimirksny stato,
 Per jūras ir kalnus kelius staiga tiesia,
 Kas išveda mintį aprėžtojo rato
 Į plotį, į laisvę, į ateitį šviesią.

Kas vargšus karalių vainikais papuošia,
 Iš karstų padaro šventuosius žinykus,
 Plasnojančią dieną aušros varsa juosia?
 Kas amžius mums rodo, dausas atrakinius?

Svajonė šilkinė, svajonė trapioji:
 Svajonė minučių valdovė, puošėja.
 Svajonė, tu skaisčiai tamsoje liepsnoji,
 Kai vėjai audras ir perkūnus mums tiesia!

Svajonė svajone tebuvo ir liko—
 Vėl uolos ir akmenys tebmėtos po kojų,
 Ir žvaigždės išbiro iš laimės vainiko,
 Ir vėlei iš naujo kuri ir svajoji.

Ji visa ir nieko aprėpia, apnarsto:
 Čia šarvos kovoje, čia dylantis rūkas,
 Čia kelią keliaujantiems eglėmis barsto,
 Tai gulbėms padangėje skraido ir sukas.

—o—

Liūdas Sakalinis.

Aš tikiu, kad nušvis man rytai,
 Kad nuo rankų retežiai nukris,
 Ir kad skausmas praeis, lyg sapnai,
 Kad dienele giedri man nušvis...

Aš tikiu, kad ne veltui vilties
 Pro skausmus švietė žvaigždė auksinė
 Ir, išblaškiusi šmėklas nakties,
 Nuramindavo skaudžią krūtinę.

Iš skausmų, tarsi jūros gelmių,
 Aš gėlių stebuklingų priskinsiu,
 O iš jų žiedelių švelnių
 Naujai laimei vainiką nupinsiu...

Pr. Genys.

KALINYS.

(Sielos ilgesio ekstaze, augini mane!).

“Bus vakaras. Aš lyg šešelis įšliaužiu į Beržų gatvę... Bus lietus. Žmonės šiltose gūstose džiaugsis savo laime. Aš laisvas jausiuos—aštriosios akys manęs nesekios... Jos man labai skaudžios. Mano dvasia tada meilės himną kalbės! Prieisiu prie to nykiojo namelio. Pasibelisiu. Išgirsiu jos balsa... Jos, kuri nežino, kad yra mano saule! Drebančią ranką ištiesiu—praversiu duris... Prieš mane stovės ji ir žiūrės, kas taip vėlai beldžiasi. O aš—pulsiu jai po kojų, nes ji viena visame pasauly verta, kad mylėti ją... Pakels ji mane, o aš pasakysiu jai savo paslaptį... Aš—nevertas vergas—jai—mano saulei!”

Jis ėjo gatve ir svajojo. Šaltas lietus, tankiai marginamas sniego gabaliukų, kapojo jo veidą. Jis nieko nepaisė. Vienodais žingsniais bėgo tolyn. Veidas švitėjo neišsemiamu džiaugsmu. Jis svajojo.

“Ji ateis pas mane. Kaip sutiksiu ją? Myliu, bet... Dieve, niekas apie tai negali žinoti. Nė ji! O, skausme! Netilpsi tu mano širdy! Trūks ji! Tegu! Bus lengviau! Išvydau ją ir... amžinu vergu likau! Vergu!”

“Buvo rytas. Aš pirmą sykį atvykau į mokyklą. Tarpdury ji man nusišypsojo... Aš sudrebėjau. O iš už namų maloniai šypsojo saulė ir mus gaivino.

“Oi, bėgti! Bėgti kuo toliausiai! Palikt visa tai! Užmiršti! Išbėgti nuo tų begalinių ilgesių, nuo skausmo. Išbėgti nuo savęs! Bet... Saule mano, ko nebešvieti mano kelių! Paklydau sopolio jūroj!

Jo veidas degė ilgesiu ir skausmu.

“Viešpatie, ikūrei krūtinėje meilės aukurą; įsirpinai gintaro kekes, kad dūmų kvapsniu gailinčiau žydriąją padangę! Bet... tame aukure mano širdis liepsnoja ir skaudžiu ilgesiu tolias mano tėvynės šalis nuklojo! Neapkenčiu savęs! Nematau tų gražių kelių, kurie vestų mane į laimę be skausmo, be ilgesio!.. Nėra jų žemėje! Jie dangaus aukštybėmis nutiesti! Jais žvaigždės vaikštinėja! Pažiūrėk—kaip gražiai mėlynakis dangus šviesiomis srovėmis nuklotas—tai tie takeliai, kurių čia nėra...”

“Bet... mano meilė yra kelias į laimę!

Jis atsiduso. Sustojo. Nusišlūstė veidą.

“Šįryt širdis man kalbėjo: “Ji vakare ateis.” Aš nusigandau! Kaip ją priimsiu? Mano kam-

barėlis toks mažas, nykus! Jai turėčiau jį papuošti gėlėmis, kad kvepėtų! Iškloti kilimais, kad jos kojos neužsigautų! Išsagstyti paveikslais, kad akys jos pasilsėtų! Bet... aš varguolis—nėra pas mane brangenybių. Ji užeis. Pratars kelis žodžius ir vėl apleis mano nykųjį kampeį... O, skausme! Bučiuosiu pėdas, kur ji vaikščios, gaudysiu žodžius ir krausiu širdies aukuran—jie bus mano brangenybė!

Ir užsimąsčiusiais mokytojo skruostais nuriedėjo skaudžios, bet tyros ašaros. Jo gyvenimas kitu keliu pasuko.

II.

— Ko tavo kambario sienas storas dulkių sluogsnis užklojo? Ko sušalo tavo smuiko stygos? Kur tavo džiaugsmi?

— Mano džiaugsmi už tolimųjų girių, už saulėtųjų lankų nuskrido. Liko tik ilgesys. Ten ir mano laimė. Aš to krašto negaliu pasiekti. Neturiu paukščio sparnų, negaliu ten nulėkti... Tačiau—ten mano širdis, ten mano svajonių uostas, ten mano dvasia...

— Paimki savo senąją smuiką, atsimink laimingą praeitį—atgysi! Nauja gyvybė sušvis tavo sąmonėj, būsi linksmas.

— Mano stygos suakmenėjo... Žiūrėk, mano smuiką užklojo storas dulkių sluogsnis, kaip ir visą kambarį... Smuiko gyvybė—mirė. Mirė ir mano džiaugsmas...

— Neliūsk, nupirk naujas stygas, kambarėly išpuošk naujais apmušalais—pradėk iš naujo savo meilę...

— Smuika nutilo amžinai... Ir aš nutilau. Mano namai tevirsta rūsiu—man vis tiek pat! Aš—šaltu akmeniu virtau.

— Atmink, drauge, savo svajones!

— Mano svajonių niekas nežino—niekam jų nesakiau žmonių kalba, viena smuika jas tegirdėjo ir mano tėvynės girios... Tu mano svajonių nežinai.

— Aš girdėjau tavo sielą, tavo dvasios raudą ir tą ilgesį, kurį nuolat slepi...

— Aš ilgiuos, myliu—nesislapstau!

— Jei nori meilės—eik, sutiksi kas pasotins troškulį; vyrai ilgesių nežino!

— O aš ilgiuos, ilgiuos be krašto!

— Jei meilės reikia—nupirkti galima! Aš tau atvesiu gražuolę, kurios glėby sutirps visos

tavo svajonės, troškimai ir skausmai! Jos glamonėjimuose pažinsi, kad džiaugsmo yra! Ilgesys—jaunos mergaitės—ne vyro širdy tekerėja!

— Pakviesk man mano saulę! Ji aukštais padangių keliais vaikšto. Jos ilgesy bėga mano jaunos dienos ir vysta, kaip nuskinti rožių žiedai!

— Kvailas esi! Nesupranti, kame yra laimė! Nežinai, kas yra gyvenimas! Nori meilės—šią valandą būsi laimingas!

— O kas bus toliau? Juk ir ryt saulė tekės ir paukščiai vėl jai pragys?!

— Juk vyras esi—žinai kas bus...

— Taip, žinau.—Mirtis... Ne gi apie meilę man kalbėjai! Ne gi iš to žmogaus dvasia bus pasotinta ir ilgesys nutils? Ji ateis ir parsiduos man... Paskui ji kitam parsiduos ir dar kitam... Ir tai yra gyvenimas?!

— Svajok! Amžinai svajok! Ir būsi amžinas svajonių vergas! Ir niekada nebūsi laimingas! Būsi amžinas kalinys!

— Būsi amžinas mano saulės kalinys, nes be jos spindulių žūsiu iš tikrųjų... Kada aš ilgiuos tos, kuri vaikšto aukštais keliais—esu laimingas!

III.

— Pasakyk man, kas yra ji? Juk niekšė, juk paskutinė iš paskutiniųjų!

— Ji yra idealas!..

— Cha, cha, cha! Ji yra keiksmas!

— Ne, aš gerai žinau, ji yra visų skaisčioji iš visų skaisčiųjų!

— Ji yra piktžolė! Kieno rankos jos neliečia! Kieno glėbyje ji nėra buvus!

— Aš myliu ją. Ji yra kilni! Jos širdies tvaksėjimu aš girdau savo sielą, o jos žodžių skambesiu aš gyvenu! Ji yra mano gyvybė!

— Netikėjau, kad tu toks neišmanėlis esi. Nežinai, kas yra meilė ir kas yra moteris. Man labiau tikdavo tavo smuiko verksmas nei ši kalba. Ji, man rodosi, labai kvaila... Geriau tylėk.

— Amžinai tylėsiu. Ir amžinai džiaugsiuos ja. Iš jos visa palaima!

— Ji piktžolė!

— Ji įkvėpė didžiausius kūrinius!

IV.

Draugas išėjo. Mokytojas vienas niūrojo. Temo. Kambarin grįžo jo nakties sapnai. Jis džiaugėsi. Verkė. Plaukus draskė. Meldėsi. Žemę bučiavo. Ilgėjosi, svajojo.

“Kad ji ateitų, atiduočiau jai pačius nuoširdžiausius žodžius, pačius švenčiausius jausmus ir visa, ko tik ji panorėtų, ką tik aš turiu iš aukštybių...

“Kas yra meilė, ką reiškia mylėti? Reiškia nusizeminti ir tarnauti kitam ir... būti tuo laimingu. Gražuole, aš čiulpsiu tavo gyvybę, aš gersiu tavo kraują ir tave mylėsiu! Tai bus meilė! Tai bus gyvenimo laimė!—Ne, tai bus prazūtis ir prakeikimas!...

“Ateik, mano saule, be tavęs man ilgu žemėje... Tave keliaudamas savo takeliais svajoju! Tu manyje sukūrei sau gūstelę iš mano ilgesių, svajonių ir mano skausmo... Tave, saule mano, matau aukštais žvaigždžių keliais vaikštinėjančią, giliose mergaitės akyse ir jos nekaltoj svajonėj paskendusią, mano širdy bešviečiančią ir mane mylėti, ilgėtis beviliojančią!

“Ateik, ištiesiu tau savo sielos sparnus, priglausiu krūtinėn—išgys mano sopulio žaizdos!.. Ateik, sukursiu tau garbės himną, visas žemės gražybės tau atiduosiu, tik skaisčiu žvilgsniu atgaivink didžiąją mano sielos meilę!..

—o—

Putinas.

JAUNYSTĖS DAINA.

Ei, jaunystė, tu galinga,
Tu linksma, šviesi, audringa,
Kaip žaibai dausų!

Nieks tau kelio neužtvenkia,
Tau pasaulis galvą lenkia
Iš kovos balsų.

Jei pasišventė jaunystė,
Kas pasauly gal išdrįsti
Jos mėgint jėgų!

Kovose jai laimė duota.
Drąsiai žengs apvainikuota
Laurų vainiku.

Tik per sunkų žemės tvanką
Tiesk dangun, jaunuoli, ranką:
Tavo ten mintis.

Ten nuo krašto ligi krašto,
Ant žvaigždėto gyvo rašto
Spindi Ateitis.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

DIENOS.

Kaip šiandien saulė nusileido
Ir ryt taip lygiai nusileis,
Šešėlį metusi ant veido
Šypsojimais savo giliais

Vieni gailis dienos praleistos,
Kiti ranka tiktai numos,
Kur paslaptys su amžiais narstos,
Ir lauks kitų iš tolumos.

Kiti, su rytmečiu nuraudę,
Sukuria laužus triukšmingai,
Liepsnas nebenustoja gaudę
Vis tiek, ar ilgai, ar trumpai.

Ar man gailėtis tų, kur dingo?
Ar laukti tų, kurics ateis
Iš džiaugsmo rūmo nemirtingo?
Ar eit tiesiog savais keliais?

Aš eisiu aušrą apkabinus,
Naktų klaikumo apsupta,
Uolomis, jūroms, o lėlynus
Kely paliesiu kai kada.

O saulė leidžiasi ir teka,
Ir dienos skuba skuba vis,
Saulėtąjį pastoja taką
Juoda paniurusi naktis.

—o—

Pr. Genys.

KO TAIP LIŪDNA.

Ko taip liūdna, ko ilgu,
Ko krūtinė liūdi?
Kam beguostis jau vargu,
Kurs širdy man glūdi!..

Ašarėlės kad pabirs
Ant vystančio skruosto,
Svajonėlė nusvirs
Lig laimuzės sosto.

Gal atbusiu su džiaugsmu,
Kaip jauna aušrelė,
Ir patvinusiu skausmu
Nebdejuos širdelė...

Mazeikiai, 1924.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

NUTILSIU.

Užmigo ir kalnai, ir jūra nurimo—
Nutilsiu ir aš,
Krūtinėj paslėpus saulutės žaidimo
Puikiąsias varsas.

Te mano troškimų pritemusį kelią
Pasaldina jos,
Ir tylinčioj jūrėj te kibirkštį skelia,
Nebesant liepsnos.

Tyli, kaip tas kalnas susmukęs ant kelio,
Verpetus nešu,
Dangus mirga pilnas mažyčių žvaigždelių—
Didu ir gražu.

Palauksiu čia saulės sugrįžtant triukšmingai,
Vėl lūpos prabils,
Ir skausmas krūtinėje, slapstęsis ilgai,
Vėl vėjais iškils.

Suvirpo sieloje saulėtekio žymės,
Supynė varsas,
Ir jaunas gyvenimas beldžiasi gimęs,
Ak, kas besupras.

Kas alpdamas garbina mėlyną dangų
Ir tylą nakties,
Tai mano šešėlis ties ilgesio langu
Tam ranką išties.

—o—

Pr. Genys.

NELIŪSK.

Jei tau nerims jauna širdis,
Jei verks nuliūdusi krūtinė,—
Neliūsk, nors gestų tau viltis,
Gyvybė nyktų paskutinė...

Neliūsk—bet ženklais aukštais keliais,
Kuriuos krūtinė išsaprovo;
O saulė meilės spinduliais
Paguos, priglaus dukrelę savo!

Mazeikiai, 1924.

—o—

V. V.

Verkiu ašarose, vargeliuos paskendęs,
Neb'suradęs, vai, niekur paguodos,
Ir jaunas dar vystu, jėgas neišbandęs...
Niaukia širdužę mintys man juodos...

25-VII-1924 m. Ž.—G.

Meilužių saugokis, o jei kada su meile susitiksi ir
aplinkybės tau šypsosis, mylėk ir apsivesk. Tik sakau,
ne pirmiau, kai su meile susitiksi. *Z. Krasinskis.*

Gerai tarnauja ir kvailiai, jei tik protingai jiems va-
dovauja. *A. Mickevičius.*

Kai paveiksle yra juoda dėmė arba skylė, tai kiek-
vienas mulkis ją pastebi, bet paveikslo dailę tik žinovas
pamato; geri žmonės sprendžia, pradėdami nuo gerosios
pusės. *A. Mickevičius.*

Kas atsidėjęs klauso, protingai klausia, ramiai atsako,
ir nustoja kalbėti, kai nebeturi ko sakyti, tas turi reika-
lingiausias gyvenimo ypatybes. *Lafate.*

Menkais prozos siužetais neverta profanuoti poezijos:
netolimus kelius ir paukščiai nueina pėsti, nesinaudodami
sparnais. *Pirožnikovas.*

L. P.

“Avantiūristai”

(Tuščių žmonių gyvenimo vaizdelis).

Mišel de Verlen, įėjęs į savo kambarį, prisartinio prie veidrodžio ir pradėjo atydziai apžiūrinėti savo veidą.

Jo veidas nervingai traukėsi.

Jo veidas, nupudruotas ir nudažytas, kaip moteriškės, meilus, kaip kūdikio, išrodė išvargęs, kaip veidas pasenėlio. Šis veidas dabar priminė išgąsdintą beždžionėlę.

“Beždžionėlė” prisidėjo monoklį, bet jis nusprudo ir pakybo ant šilkinio siūlo. “Beždžionėlė” sutingusiu gestu paglostė plaukus, paskui išrišo kaklaryšį ir vėl jį surišo.

Paskui “beždžionėlė” atsiduso ir atsisėdo divone.

Mišelis išsiėmė iš kišeniaus spalvuotą voką, kurį jam įteikė vyriausias viešbučio tarnas. Vokas buvo išmargintas adresu, rašytu griežtai, nemandagiai. Šis raštas, pažystamas ir brangus, dabar iššaukė jame didelės baimės.

Mišelis stengėsi baimės jausmą užslėgti, jis mėgino ironingai nusišypsoti, bet vietoj šypsenos išėjo tik beždžionės grimasa.

Jis atidarė voką ir pradėjo skaityti:

“Mano drauge,”—rašė Misis Svenson,—aš tik ką sužinojau, kad jūsų vedimas mano dukters visam viešbuty laikoma už tikrą dalyką... Visa draugija ruošiasi prie šios iškilmės... Damos užsisakinėja naujus rūbus, o viešbučio direktorius įsakė patikrinti parado daiktus... Man rodos, kad jau išsiuntinėta ir tie pakvietimai, kuriuos aš uždraudžiau siųsti... Man rodos, kad tamstos motina juos šį rytą įmetė pašto dėžutėn. Aš teiravausi pas vyriausią viešbučio tarną. Jis, suprantama, kaip visuomet, atsakė nieko nežinąs. Bet jo gudriose europietiškos akyse aš išskaičiau tą, ko norėjau sužinoti. Mano drauge, aš nustebinta, aš sujaudinta jūsų nepaklusnumu... Bet žinokit, kad šitų vestuvių nebus ir kad jūs mano dukters nevesite”...

Mišelis atsiduso... Spalvuotas vokas nukrito ant kauro... Jis užmerkė akis...

Jį apėmė didis susirūpinimas. Bet pastarais mėnesiais, pastarais metais, na, ir laikotarpį viso savo 25 metų gyvenimo jis daug daug kartų buvo susirūpinęs... Jis jau buvo su tokiu likimu apsipratęs.

Mišelis pradėjo tingiai mąstyti. “Kas bus toliau?”—klausinėjo pats savęs. “Kas bus su manim ir mano mamyte, jei ir šį kartą nepavyks vestu-

vės? Kada gi galų gale mes pralobsime, realibituosimės ir aš liksiu rue Royale klūbo nariu?...”

Šis rue Royale klūbas Mišeliui buvo gyvenimo tikslu ir prasme. Iš pat jaunystės dienų jis nuolat girdėdavo iš mamytės lūpų, kad kiekvienas vyriškis, nešiojantis aristokrato vardą, tur priė šio klūbo priklausyti. Iš pat jaunatvės jis girdėdavęs, kad laikui bėgant, jis, Mišel de Verlen, liksiąs šio klūbo nariu, kaip asmuo turįs garsų vardą visoj Prancūzijoje... Bet iš pat jaunatvės jis girdėdavęs ir tą, kad pirm, negu jis galėsiąs tai atsiekti, turėsiąs “realibituoti” savo ir jų šeimos vardą...

“Realibitacija” turėjo būti sunki ir įvairi. Vargšui Mišeliui reikėjo atitaisyti tėvo atmintį, kurs del kokių tai priežaščių liko iš klūbo prašalintas. Jis turėjo pakelti ir motinos vardą, kurios kaž kodėl nieks iš paryžiečių draugijos nenorėjo priimti. Iš pat jaunatvės jis ir jo motina klajojo po įvairius miestus. Iš pradžių mokėsi įvairiose mokyklose, bet vėliau visai nustojo mokytis.

Tokį netvarkų, netikslų gyvenimą vedant, jo motina nuolat kalbėdavo, kas bus po to, kada realibituosis.

O kad realibituotis, tai, motinos išmanymu, jis turėjo vesti amerikietę, būtinai amerikietę... Mišelis kuomet tai pats svajoto apie Paryžių, apie klūbą ir išteklingą gyvenimą, bet vėliau jam nusibodo svajoti, ir jis visiškai atsidavė į likimo rankas, nutaręs, kad nuo likimo nepabėgsi. Ir ko toliau—jis vis giliau grimzdo į nepermatomus gyvenimo ūkus.

* * *

Duryse pasibeldė—trumpai ir griežtai.

Ir nesulaukus atsakymo, įėjo Misis Svenson. Didelė, lanksti, šyvais plaukais... Liūtė...

— Jūs mano laišką gavot? A, štai jis ant grindų!

Jinai nusijuokė garsiai, amerikietišškai. Ir juokas buvo jaunas, visiškai jaunas... Ir piktas...

— Tamsta ir tamstos motina tiesiog juokingi del šitų vestuvių. Šitų vestuvių nebus, kadangi aš jų nenoriu... Nenoriu, nenoriu, nenoriu... Mano vyras dabar ir gi jų nenori. Jam dabar peršą del Editos jauniki iš Palace Berne... O pačiai Editai juk vis vien...

Ji vėl nusikvatojo... Pasiziūrėjo į Mišelį...

Jis gulėjo užmerktom akim. Jo veidas traukėsi... Jinai nutilo, priėjo artyn ir kurį laiką tyliai žiūrėjo. Paskui prašneko prancūziškai:

— Mano mielas vaikuti, aš nenoriu jus skriausti... Ne, ne... Aš tiktai noriu, kad jūs būtumėt mano... O jei mums teks persiskirti, aš nenoriu žinoti, kur jūs, kaip jums klojas ir keno jūs... Aš neduosiu Tamstai savo duktės, kurios aš nekenčiu...

Jinai atsisėdo šalip jo ir paėmė glėbin jo galvą.

— Aš jus myliu!... Jūs, europiečiai, daug kalbat ir rašot apie meilę, bet jūs neturit supratimo, kas yra ta meilė. Vargšas, nukankintas vaikutis! Tavo veidas šiandien, kaip sergančios bezdžionės... Prisipažink, kad tu vakar vėl buvai pas tą biauŗų grapą N., vėl buvai su tais bepročiais vyrais. Ten, sako, buvo išgerta tiek vyno... Ką jūs ten dirbat per naktis? Tave nukankino tie žiaurūs europiečiai... Šiandien tu visiškai pasenęs... Veidas traukos, tarsi jį geltų...

Ir jinai apvedė pirštis veidą. Paskui rankom pakėlė galvą ir pabučiavo jį lūpas.

Mišelis ėmė blaškytis, pakilo ir puolė į jos kojas...

Neužilgo jinai sėdėjo minkštoj kedėj ir rūkė. o Mišelis sėdėjo pas langą ir svajingai žiūrėjo į ežerą ir kalnus.

Misis Svenson vėl nusikvatojo—griežtai ir piktai.

— Pasizadėk tamsta nevesti mano duktės Editos.. Sakyk, pasizadi?..

— Aš nevesiu—ištārē Mišelis—nenutraukdamas savo žvilgsnio ir jo vaikiškose akyse sužibo ašaros.

* * *

Žiuli de Verlen sėdėjo prieš veidrodį ir po dienos snaudulio tvarkė savo veidą.

Jos veidas, panašiai kaip ir sūnaus Mišelio, traukėsi, nervingai drebėjo ir jame atsispindėjo šis tas kūdikiško ir šis tas senyvo. Jame taip pat buvo šis tas bezdžioniško.

Madam de Verlen buvo ne ūpe. Šito priezaščių buvo daug. Mister Svenson, kurs iki šiol jos buvo sužavėtas, ūmai del jos atšalo. O sūnaus vedybos jo duktės Editos įro.

Svarbiausia tai buvo pono Svenson'o atšalimas. Jinai prie tokių atsitikimų buvo jau pripratus, bet čia viskas atsitiko nepaprastai greitai.

“Amerikiečiai netur jokio skonio!—mintijo Madam de Verlen,—jie nesupranta moteriškų jausmų, niuansų.

Jai aišku buvo, kad mister Svenson delto nenor išleisti savo dukters už Mišelio, kad ir su ja nutraukt visus ryšius.

“Kas bus su mumis!”—nusiminus maštė madam de Verlen.

Pinigų pas juos jau beveik neliko. Greitu laiku negalės gyventi viešbučiuose. Pinigų, kurių Žiuli kitados gaudavo lengvu būdu, dabar vis sunkiau buvo gauti.

“Kas bus su Mišeliu?! Jeigu jis neapsives šią vasarą, jis pražus. Jis suėjo su tokiais tamsiais žmonėmis ir susidraugavo su nelabuoju grapu N.... Kada gi Mišelis realibituos mūsų vardą ir liks rue Royale klūbo nariu?”

Jos veidas suvirpėjo, jai norėjos verkti. Bet verkti jinai senai atprato, nes ašaros tirpdė juodus dažus, kuriais buvo puošiami antakiai ir tuomet skaudėdavo akis.

“Nuostabi ta misis Svenson!—mintijo Žiuli,—jokių daŗų nevartoja, o veidas toks jaunutis, švelnus; jinai, be abejonės, vyresnė už mane. Amerikietės, tur būt, nesensta delto, kad jos nežino, kas yra meilė, kuri taip kankina ir naikina.”

Paskui madam de Verlen pradėjo mintyti apie misterį Svensoną, jo veidą, figūrą, rankas...

Jai vėl norėjos verkti, bet jinai virtuoziskai nuveikė šį jausmą.

Ir ūmai uždainavus, jinai prieš veidrodį padarė keletą išsilankstymų iš madų šokio.

Paskui sėdo kedėn ir pradėjo rūkyti.

* * *

Duryse pabeldė... Įėjo mister Svenson. Didelis, tvirtas, gražus... liūtas.

Jis prabilo griežtai ir piktai.

— Aš sužinojau, kad Tamstos sūnus išsiuntinėjo pakvietimus vestuvėsna. Aš tai sužinojau nuo vyriausio tarno. Tiesa, jis man to nepasakė, bet aš iš jo veido pamačiau, kad taip yra. Juk jūsų, europiečių, viešbučiuose visus valdo vyriausias tarnas. Tai ministeris, despotas...

Mister Svenson nusikvatojo garsiai, amerikietiskai.

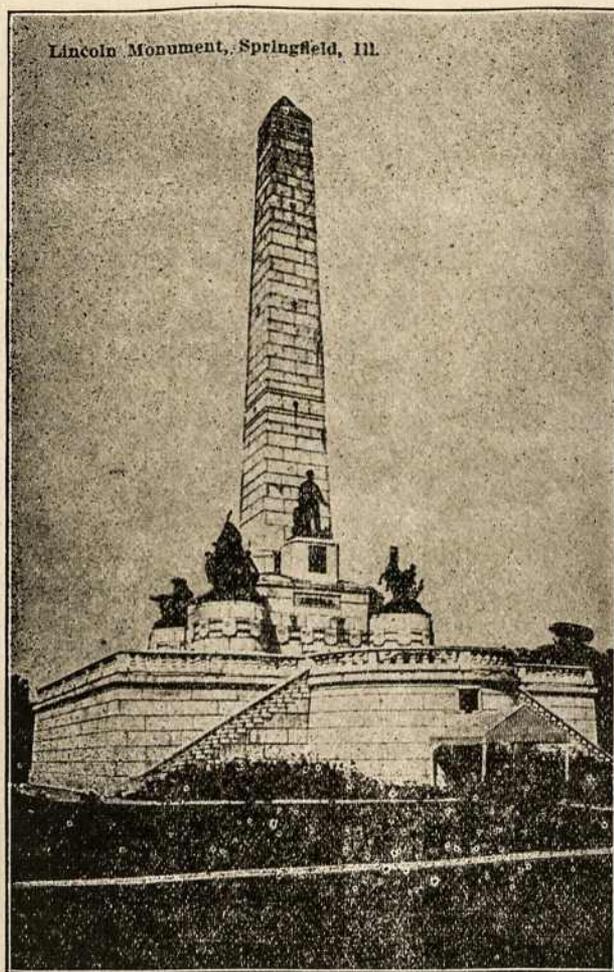
— John,—ištārē madam de Verlen,—nejaugi nustojot mane mylēt?..

— Šitas dalykas čia nieko bendro netur, mes dabar kalbam apie sutuoktuves mano duktės ir tamstos sūnaus. Aš griauņu šį užmanymą, kadangi jis man išrodo negeistinu. Mes, amerikiečiai, tiesa, gerus vardus mėgiame, bet dabar, po karo, reikia atsargumo, nes daug kas virto kitaip. Apskritai, gerų vardų kaina dabar puolus. Taip būna su netikusia preke.

— Jūs įžeidžiat bejėgę moteriškę—tarē Žiuli ir jos veidas suvirpėjo.

— Teisybe niekuomet neįžeidžiama. Jūs blogai išauklėjot savo sūnų Mišelį, neišmokinot jokio darbo.

Mister Svenson dideliais žingsniais vaikščiojo

ABRAOMO LINKOLNO PAMINKLAS, SPRINGFIELD, ILL.

po kambarį. Paskui priėjo prie Žiuli ir tarė:

— Meskim šį klausimą šalin, užmirškim mažmožius.

Jis garsiai nusikvatojo.

— Jūs mažytė, maloni paukštytė... Jumyse yra kaž kas švelnaus, lipšnaus, žavėjančio.

Paskui atsisėdo prie jos ir apglėbęs pradėjo myluoti. Jinai pralinks mėjo.

— John, neapleiskit mus! John, aš negaliu su jumis atsiskirti. Aš kartu su jumis važiuosiu Amerikon, aš būsiu jūsų tarnaitė, šukuosiu jūsų žmoną ir duktę...

— Nekalbėkit niekų, nekalbėkit.

Ir vėl glamonėjo, mylavo...

* * *

Edita nusikvatojo. Išskleistas geltonais plaukais jinai sėdėjo supuoklėj.

Žoržas, vaikas, tarnaujamas viešbuty, sėdėjo ant grindų ir bučiavo jos rankytes.

Jiedu buvo geri draugai.

Jis atnešdavo rytais jos korespondenciją, draugių laiškus.

Žoržukas buvo gražus meilus vaikas, šviesiai garbiniuotas, mėlynom akim, tarsi, lino žiedais. Ir kiekvienam jo judesy buvo gracijos.

Jis pasakojo jai, kas dedas viešbuty, apie nesiliaujančius dramatinius ir humoristinius įvykius. Edita mėgo su juo taukšti, mėgo glostyti jo šviesius garbinius, mėgo jo jauną figūrėlę, lankščią, kaip akrobato, ir slepiančią savy nesu-
prantamos jai paslapties.

— Tu supranti, kad aš už Mišelio išteku delto, kad to nori mano tėvai, jie nor pasiluiosuoti nuo manęs, o aš nuo jų. Bet aš manau, kad iš šitų vedybų nieko neišeis.

— Aš ir gi tą pat manau—prasitarė Žoržas.

— Del ko tu taip manai?—skubiai paklausė Edita.

— Aš negaliu pasakyti, tai yra profesionalė paslaptis—rimtai atsakė Žoržas.

Edita žinojo, ką visa tai reiškia, kad čia yra įsipainiojus korespondencija. Žoržas, vyriausio tarno auklėtinis, jei ir pasiskaitydavo svetimus laiškus, tai niekam apie tai nepasakydavo.

Edita supyko.

— Tu kvailiukas, aš tave nebemyliu... Apskritai, tu šlykštus vaikas ir tikriausia labai purvinas po šiuo savo rūbu... Ir ko tu vaikščioji pas tą biauŗų graŗą N.?... Sakyk, Mišelis vakar ten buvo?...

Žoržas tylėjo.

— A-a! Tai ir gi profesionalė paslaptis—tarė Edita vos vos neverkdama.—Jūs visi man įsipykot... Visa Europa man įsipyko. Aš noriu grįžti Amerikon pas savo drauges ir ištekėti už amerikiečio, kurs žaidžia tenisą ir kurs netur jokių paslapčių...

— Tu vergas, pagailėtinas vergas!—ėmė šaukti Žoržukui.—Tu bijai vyriausio tarno, tai jis tave siunčia pas graŗą N.... Tu manai, kad vyriausias tarnas, tai koks Dievas! Jis vergas, kaip ir tu. Apleisk šį viešbutį, grįšk pas savo tėvelius į kaimą. Lik ūkininku...

Žoržas stovėjo prieš ją ir jo mėlynose akytėse spindėjo nusiminimo.

— Taip, aš apleisiu, aš greit apleisiu šį viešbutį.

— Tu geras, mielas vaikutis!—tarė nudziugus Edita.—Aš rašysiu tau laiškus, kuomet būsiu Amerikoje. Nesivaržydama, aš adresuosiu tau laiškus: Europa, šalis tokia tai, kaimas toks, ūkininkui tokiam tai...

— Žoržukas linksmom akim žiūrėjo į Editą ir greitai abu vėl pradėjo kvatoti.

* * *

— Mes turim rytoj rytą iš čia išvažiuoti—kalbėjo Mišelis savo motinai.—Mano sutuoktuvės su Edita iširo. Aš patyriau, kad ponai Svensonai yra tikri avantiūristai. Jų turtingumas yra išpūstas ir apskritai yra įgytas neteisėtu būdu.

Madam de Verlen bailiai pasižiūrėjo į sūnų.

— Ką daryt!... Pamėginsim laimės kitam viešbuty. Šešioms mėnesiams pinigų dar užteks... Vargšas mano Mišelis, kas bus su mumis!?

— Nieko, nieko, mamyte! Su mūsų vardu nežūsime—atsakė Mišelis, norėdamas nuramint motiną.

* * *

Mister Svenson iš vakaro tarė žmonai:

— Aš nusprendžiau išardyti Editos sutuoktoves su jaunuoju de Verlen. Aš sužinojau, kad jis ir jo motina yra tikri avantiūristai. Jų vardas

nėr toks senas ir garsus, kaip jie nusako. Rytoj išvažiuojam į Berną.

* * *

Rytą pirmiausia išvažiavo amerikiečiai. Išvažiavo triukšmingai ir linksmai.

Atsiveikino su direktoriais ir sekretoriais. Vyriausias viešbučio tarnas paaiškino jiems jų maršrutą.

Pašaukė omnibusą... Žoržas žiūrėjo pro atviras duris. Mister Svensonas davė jam "arbatą!" Edita nė nepasižiūrėjo.

* * *

Už poros valandų išvažiavo Žiuli ir Mišel de Verlen.

Abu susijaudinę ir labiau, negu kada nors, panėšėjo į išsigandusias beždžionėles. Jiems buvo nemalonu dėl nunešiotų brangių drabužių ir negražių senų skrynių.

Vyriausias tarnas, vergo išvaizda, pranešė jiems maršrutą.

Pašaukė omnibusą... Žoržas pasirodė duryse...

* * *

— Žoržai,—rikteľėjo vyriausias tarnas,—ko tu žiopsai?... Nunešk šitą telegramą graŗui N.

Žoržas subruzdavo, paėmė telegramą ir kraipydamasis nuėjo koridorium.

Vyriausias tarnas priėjo prie lentos ir mażyte gubka ištrynė pavardes "Svenson" ir "de Verlen."

Vyriausias tarnas nė kiek nesistebėjo šių dviejų šeimynų elgesiu, kad viena jų išvažiavo vienon, kita kiton pusėn dienų nuskirtoje vestuvėms.

Vyriausias viešbučio tarnas apskritai nieku nesistebėjo, nes jo giliausiu įsitikinimu visi šie žmonės yra nė daugiau, nė mažiau, kaip avantiūristai.

Vienas prokuroras (valstybės gynėjas) nuėjo drauge su žmona išpažinties. Ponia prokurorienė priėjo išpažinties pirma, bet kadangi nuodėmių litanija buvo labai ilga, tai klebonas, pavargęs, užmigo. Prokurorienė, pamaniusi, kad vargonų garsas nedavė jai išgirsti išrišimo žodžių, atsitraukė. Vyras atsistojė į jos vietą, o išgirdęs kunigo knarkimą, paklausė:

— Ar miegi, tėve?

— Ne, poni,—atsakė nuodėmių klausytojas, pabudamas,—visai nemiegu, paskutinė nuodėmė, kuria apsiskundei, buvo ta, kad stengeisi išvesti iš doros kelio savo vyro sekretorių.

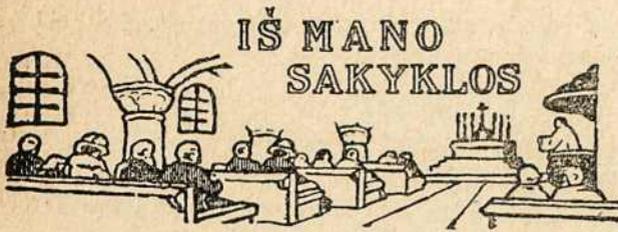
—o—

Eina gatve du medicinos skyriaus studentai. Staiga išlenda iš kažkur miesto berniūkštis ir parodo vienam iš jų liežuvį.

— Žiūrėk, kolega! šis miesto valkata rodo man liežuvį.

— Ir tu iš to džiaugiesi?

— Žinoma, kad džiaugiuosi, nes jam atrodo, kad aš jau esu daktaras.

IŠ MANO SAKYKLOS

(VEDA DV. VADAS KUN. DR. IG. ČESAITIS).

VISIEMS IR VISOMS.

(Prašau kuopų sekretorių perskaityti šį pranešimą pirmame kuopos susirinkime).

Brangūs Vyčiai ir Vytės:

Gavėnios laikas—susitelkimo ir pasninko laikas, belaukiant didžiųjų mūsų tikėjimo paslapčių. Žinau aš jūsų tvirtą tikėjimą, rimtą dievotumą. Jūs ir neraginami šventai prisilaikysite pasninko taip, kaip kunigas klebonas yra paskelbęs bažnyčioje. Bet susilaikymas nuo mėsos valgio ar pilnas pasisotinimas vieną kartą dienoje ir apskritai kūno baudymas, tai dar ne tobulas savęs primarinimas. Jūs supratę motinos Bažnyčios mintį ir eisite toliaus. *Lai šis gavėnios laikas esti vidujinio prisimaravimo, išsižadėjimo, savęs valdymo laikas.*

Kiekvienas mūsų turi savo ydų. Kas puikus—tesilavina nusizeminime ir teduoda garbę Dievui už visus pasisekimus; kas nevaldo liežuvio, teprikanda jį, devyniomis spynomis jį teuzrakina, tekalba vien gerai apie savo artimą; kas piktas—tesimokina širdies ramybės, tebaudžia save už keiksmo žodžius; kas pavydus—tebūna duosnus savo artimui ir patarimais ir patarnavimu, tesidžiaugia artimo laime; kas kerštingas—teatleidžia ir dovanoja, kaip ir jam Aukščiausias tiek kartų dovanojo; kas godulingas—tedaro auką gausenę Bažnyčiai, gailestingumo ir kultūros tikslams; kas patvirkes ir padykes—tedaboja savo mintis, tevaldo savo vaizduotę, teduoda kietą guolį, nešiltą antklodę savo išlepusiam kūnui, tevensia pavojingų dorai asmenų, teneklauso begėdiškų kalbų, teneskaito nepadorių raštų, tenežiūri į pusnuogius paveikslus.

Mylimieji, tepasnikauja mūsų pikti palinkimai, tesuliesėja ištvirkę geiduliai, teatsinaujina dvasia Kristuje gavėnios metu. Ši yra vyriausioji gavėnios mintis.

Suprantama tad, kad gavėnios laiku jūs nereginsite pasilinksminimo vakarų, koncertų, šokių ir kitur į šokius neisite, pinigų praleidžiamus krutamais paveikslams, teatrums, visokioms "party" sutauptysite ir prakilnam tikslui panaudosite. Kūnas tesaugó dvasią ir dvasia tesaugo

kūną. *Lygsvara ir harmonija tarp kūno ir dvasios pajėgų—štai mano idealus Vytis, ideali Vytė.*

Beto, gavėnios susirinkimams labai rekomenduojame visoms Vyčių kuopoms bendrai perskaityti Kristaus kančią taip suprantamai ir gyvai aprašytą Evangelijoje. Evangelists Matas Viešpaties Jėzaus Kristaus kančią aprašo 26 ir 27 perskyrime; evang. Morkus—14 ir 15 perskyr.; evang. Lukas—22 ir 23 perskyr.; evang. Jonas—18 ir 19 perskyr. Evangelijas galite gauti pas savo kuopos dvasios Vadą. Paprašykite.

Galop primenu Bažnyčios įsakymą—priesti prie Atgailos Sakramento ir priimti šv. Komuniją. Gavėnios laiku kurios tik gali parapijos daro rekolekcijas ar Misijas. Mano Vyčiai ir Vytės bus uoliausi dvasios lavinių lankytojai. *Velykinę Komuniją prašau visų kuopų atlikti in corpore.* Testiprėja mūsų viešas tikėjimo išpažinimas.

Baigdamas savo raštą, siunčiu Visiems ir Visoms mano širdžiai artimiems Vyčiams ir Vytėms savo broliškus sveikinimus ir linkėjimus.

Jūsų

Kun. I. Česaitis,
Vyčių Organ. Dvasios Vadas.

Lietuvos Globėjo
Šv. Kazimiero dienoje,
Athol, Mass.

"VYTIS" VILNIJAI.

Pereitame "Vyties" numeryje atsiliepė į mus Vilnijos Sesutė savo graudžiomis ir poetinomis eilutėmis "Ten kur..."

Šiuo keliu sumanymą steigti "Vytis Vilnijai" fondą. Mūsų jaunieji broliai ir sesutės Vilnijoje lenkų ūjami, persekiojami, nuo Didžiosios ir M. Lietuvos brolių atkiristi. Juos mąsina, interesuoja išėivijos jaunuomenės gyvenimas. "Sesutė" prašo prisisti jai "Vyty," gi šimtai Vilnijos jaunimo norėtų su mumis susipažinti, prietelybės ryšius sumegzti. Kodel mes negalėtume jiems ištiesti draugiškos rankos? Siūskime aukas į "Vyties" administraciją, kuri sulyg įplaukiamų aukų tuojaus pasiūs mūsų organą Vilniaus jaunuomenės organizacijoms. Šaukiu visus talkon. "Vytis" Vilnijai" teskamba plačiai po visas mūsų kuopas!

Kun. I. Česaitis.

P. S. Užgavėnių antradieny, prieš einant blynų valgyti, Mt. Carmel, Pa., padarėme tam fondui pradžia, paaukoję: kun. Dr. V. Bartuška—\$2.00; kun. L. Vaicieuskas—\$2.00; kun. I. Česaitis—\$2.00.

Žmogaus Klajonių Istorija.

Gavėnios meditacija.

“Vienas žmogus turėjo du sūnu. Jaunesnysis iš jųdviejų tarė tėvui: Tėve, duok man lobio dalį, kuri man tenka. Jis padalijo jiedviem lobį.” (Luk. XV, 11-12).

Kas suras klasiškesnį žmogaus klajonių paveikslą kaip šį, mūsų Mokytojo iš Nazareto nupeštąjį? Pasiimk Evangeliją į rankas. Atsiversk tuos jos puslapius, kur Lukas XV skyriuje nuo 11 ligi 32 eilutės atpasakoja nuodėmės kilmę, jos evoliuciją ir Visagalio neišmatuojamą gailės-tingumą. Jose gal telpa ir tavo klajonių istorija. Duok man, brangusai jaunime, kelias minutes. Juk aš tau valandų nesigailiu šiuos rašinėlius gamindamas. Pamąstykime kartu. Užsimirškime visą pasaulį. Teeina į šalį visos jo smulkmenos, tenutyla pikta širdis ir jos geiduliai. Mes nusileidžiame į dvasios gelmes. Čia ramu. Dievas mūsų akyvaizdoje. Garbė tau, praamžių Viešpatie!

* * *

Paklydęs Sūnus. Gyvena sūnus pas gerąjį tėvą. Ir sotus ir gražiai apsirengęs. Laimingas. Bet ne. Jis pradeda nerimti. Reikalauja lobio dalies. Pabėga iš tėvo pastogės, paniekina jo globą, paseka savo troškimus. Netrukus užsimiršta Dievo įsakymus, tėvo pamokinimus. Dorybė jam nemiela. Ištvirkimas jį tepasotina. Nustelbia sąžinės balsą, gesina tikėjimo šviesą. Apjanka ir tvirksta, puola į didžiausias nuodėmes. Galop pamato savo skurdą ir nelaimę. Nužemintai grįžta pas paniekintąjį tėvą. Tėvas jam dovanoja. Trumpai suglaudus, štai mūsų gyvenimo drama. Panagrinėkime ją.

PAKLYDIMAS.

Jaunystės pavojai. Nuo lopšio auginamas, auklėjamas tėvo namuose. Pavojus negręsia, rūpesniai negrauzia, visų mylimas, lepinamas sūnus. Nieko nestinga. Kūdikystės metai baigiasi. Iš nekaltybės ir klusnybės amžiaus pereina į jaunystės laikotarpį. Gi visi lygiai pripažįsta, kad, jeigu pasaulis visuomet yra pavojingas, tai jo pavojai didžiausi tam amžiui, kuomet jaunystės amžius pradeda bręsti. Čia geiduliai auga, vystosi ir išibėga. Tuomet visa susimokina ir susijungia prieš dorą ir dorybę. Kas nauja—patinka, kas džiugina—vilioja,

kiekviena proga pataikauja, pavyzdis gundo. Visur pinasi žabangai ir prapultys: draugai su kuriais bendraujama, vaidinimai, kuriuose dalyvaujama, žaidimai, kuriuose žaidžiama, blogi patarimai, kurių gaunama.

Liuosybės troškimas. Vienas staigiausių ir paprasčiausių jaunystės pavojų—liuosybės ir nepriklausomybės troškimas. Jaunuo- menė priešinga kiekvienai prievartai, nepakenčia prieštaravimo savo troškimams, savo valios ir užgaidų nori klausytis. Mieliausias jungas, švelniausi įstatymai, išmintingiausias pastabos ir pamokinimai ją erzina. Gyvenama jutimais (senses), be refleksijos.

Ar galime stebėtis matydami Paklydusį Sūnų nusikratant klusnybės jungo? Jis savęs viešpats nori būti. Jis seka visus jaunojo amžiaus geidulius. Reikalauja savo dalies: “Duok man lobio dalį, kuri man tenka.”

Kitose apystovose jis niekuomet nedrįstų ap- leisti savo tėvą, bet liuosybės troškimas jį apja- kina, aptemdo. Jis teliepsnoja tuo troškimu, jį teseka. Tėvo sužeistoji širdis, jo ašaros ir mal- davimai suturėti neišmintingąjį sūnų—menknie- kis prieš jo garuojančią aistrą (passion).

Geidulių taktika. Tie yra jo klaidos šaltiniai ir ta yra didžiumos nuodėmių priežastis. Gi- męs geidulys, noras jį patenkinti, ta- riamasai smagumas, stoka patyrimo ir apsvylimų, kurie seka geidulį patenkinus, įsi- vaizduojamoji nauda iš siekiamos liuosybės, visa tai stumia mumis gyventi toli nuo Dievo pasi- liuosuojant iš jo priklausomybės, kuri viena sau- go ir apdraudžia mūsų laimę. Ir kiek jaunuolių paniekino savo tėvų pamokymus, nepaisė įskie- pintų tikybės ir garbės principų, pamynė po ko- jomis savo gamtines dovanas, kiek jaunuolių su- klupo!

Liuosybės troškimas sukelia mumyse šimtus refleksijų. Nuolat varžytis, prievartą kęsti Die- vo tarnyboje—perkartu. O, kaip malonu nieke- no nekliudomam gyventi, kaip tinkama! Mes pradedame žiovauti, varnas gaudyti maldoje. O laiko skiriamas šv. Mišioms ar šiaip dievotumo praktikoms, ar nebūtų galima smagiau praleisti? Stiprėja mumyse džiugulių svajonės. Stiprėja atsipalaidojimas išganymo reikaluose.

Tiesa, ne iškart norima visko atsizadėti. Dievo meilė dar nėra visiškai išgesusi. Atsizvel- giame į žmonių kalbas, bijomės pakliūti nemal- nūn to tėvo, kurio jautrumo tiek daug ragauta. Bet tos dorybės kasdien silpsta, dyla. Vis rečiau skaitome rimtų knygų, apsileidžiame maldoje, tik retkarčiais einama prie šv. Sakramentų. Gi apie

dvasios pastiprinimą netenka kalbėti. Pakrikusi dvasia vėjus sėja, vėjus ir piauna.

Pradedame vengti tų asmenų ir pasikalbėjimų, kurių anuomet su didžiausiu pasigerėjimu klausėmės. Žiūrime į jų patarimus kaip į neatatinkamus mūsų amžiui ir dvasiai, o mūsų gerbiamieji kitados asmenys atrodo kaip pavydūs cenzoriai, nelaiku ir perdaug rūsūs. Ginkluojamės specialiais protavimais, kad pateisinus savo palinkimus. "Kiek mano draugų džiaugiasi pasauliu, prisitaiko prie jo įpročių! Gi ką pamanyt apie mane kiti, jeigu aš nenuėisiu į balių, pasilinksminimą, šokius! Neturiu teisės sutraukti pažinties ryšių, nebesusieiti su tuo asmeniu! Ar būtų protinga atsizadėti tos nekaltai pražydušios simpatijos? Ne mano charakteris! Aš negaliu kitaip pasielgti!"

Tie ir kiti melagingi protavimai bemaž nepastebimi pradžioje. Jie vienok tvirtėja ir auga, juo daugiau randa kliūčių viršun prasimušti. Bet štai proga, prasimušė, geiduliai nugalėjo, reikia numesti kaukę, pasiliuosuoti nuo varžymo ir peršokti per varginančias kliūtis.

Dievas, sako šv. Chrysostomas, kurs galėtų nustatyti žmogaus širdį, bet jis nori būti laisvai mylimu, palieka ir pameta nusidėjėlį, kurs šalinasi nuo jo: "Padalijo jiedviems lobį." Nusidėjėlis pradžiugo lengvai pasprukęs iš Dievo įstatymų priklausomybės. Bet prieš apleisiant nusidėjėlį ko nedaro tėvas norėdamas jį apsaugoti nuo prapulties, kurion žengia? Kokių bauginimų, grąsinimų, graužimų, išvidinių priekaištų nevartoja malonė, kad nesizudytumei? Ar nėsi jų jautęs ir girdėjęs, kuomet puolei geidulių glėbin? Ar Dievas nekalbėjo tavo širdies gilumoje? Ar neišmėtinėjo už tavo nedėkingumą? Ar nesiskundė, kuomet tu paniekini visą jo malones ir geradarybes? Ir kaip galėjai užsimiršti tą, kurio visagalybės dėka visa yra kas yra, ir be kurio niekuomet nebūtumei išvydęs dienos? "Ir užmiršai Viešpatį savo Sutvėrėją!" (*Deut. XXX, 18*). Ir ar pravertėjo tie stabai, kurie tau įkvėpė tiek pasitikėjimo? "Kame jų dievai, kuriais pasitikėjo (*Ten pat, 37*).

Palyginimas sako, kad jis nukeliavęs *Geidulių* į tolimą šalį; ir ten, išdykusiai gyvendamas, išaikvojęs savo lobį.

Liūdnas geidulių aukos paveikslas! Džiugulių apsvaigintas, jis mirksta ištvirkimo klane. Šalin religijos principai, šalin Dievas, šalin jo teismų baimė, šalin padorumas ir gėda. Pasileidimas dabar jau nebeturi nieko baisaus; jis jam prisiperša džiugulių skraiste apsiautęs; jo vaizduotė gauda iliuzijos šmėklą, jo širdis ragauja kiekvieno nuodo. Dorybė, per-

daug rūsti, sudrumstų jo džiūgavimą; jis stropiai vengia su ja susitikti: "Iškeliavo į tolimą šalį."

Jis gėdinasi savo pirmykščio jautrumo; jis bemaž rausta praleidęs nekaltai savo pirmuosius metus; šventos tiesos, kurias pažino kūdikystėje, dabar jam prietarai atrodo. Juo giliau brenda į tamsybes, juo labiau dieviškoji šviesa blanksta, išganingi sąžinės susikrimitimai gęsta, ištvirkimo prislėgti. Dangaus dovanos žūsta tinginiaujant; turtingos prigimties talentai, gražaus auklėjimo įpročiai užsimiršta, išsidraiko. "Ir išaikvojo tenai savo lobį."

Nedorai išnaudojęs visas dangaus dovanas, ką jis daro su gamtos gėrybėmis? Jo kilmė kelia jį išdiduman ir puikybėn; jo lakus protas ir smailas liežuvis kandžioja visus be pasigailėjimo; jo vyresnybė be atsizvelgimo spaudžia silpnuosius² vargšus; jo jėga žiauriai ir kietai keršina savo priešams; jo turtai barstosi ištvirkimą daugindami; jo mokslas, galop, duoda jam pasitikėjimo drąsiau kovoti su tiesomis, kurios prieštarauja jo įsiutusiems geiduliams. "Ir išaikvojo tenai savo lobį."

Ar neįstabus apsvertimas! Gėrybių jūroje aitvaras gema! Nejaugi jis nenusimano savo padėties! Kodel jis vengia to, kas galėtų išardyti jo geidulių tinklą? Jis nebeina rimton draugijon. Ištvirkėlių lindynė—jo rūmai. Jis godžiai klausosi nedorų patarimų; jis pamėgdžioja jų pragariškus obalsius; jis sveikina visus jų piktadarybes. Netrukus matysime jį gyvenant paleistuvingai. "Gyvendamas išdykusiai." Sakau netrukus, nes į didžiausias nuodėmes neįpuolama iškart. Prie jų prieinama laipsniškai. Didžiausi nusidėjėliai galėjo būti aukštos doros žmonės. Einant nuodėmėn reikia pergyventi žiaurią kovą savo dvasioje.

Ši moteris, pavyzdin, taip išsiblaškiusi ir sugyvilėjusi, ir taip abejotinos garbės, galėjo būti, savo jaunystėje, paveikslas savo lyčiai, kuklumo, dorybės pavyzdis. Ši jaunuolė, šiandien pajaukta ir paniekinta, anuomet stebino visus savo gražiu elgesiu ir dievotumu. Šis ištvirkėlis, taip žemai nupuolęs, taip begėdiškas žaidimuose, laisvas kalboje, pasielgimuose, taip žvėriškai piktas, kitados buvo visų gerbiamas už savo nekaltybę ir teisingumą. Kaip tas grynas auksas pajuodavo? Kas galėjo suteršti jo dorybių skaistumą? Nevaldomi geiduliai, nevaržomi troškimai palengva jį pastumėjo ištvirkiman, nelaimėn. Paklydėlis duoda mums ryškų pavyzdį.

Išbarsčius gautuosius nuo tėvo turtus, tą šalį, į kurią jis iškeliavo, užklupo badas. "Kilo anoje šalyje smarkus badas." (*Luk. XV,*

Ant bedugnės kranto.

14). Nebeturėdamas iš ko pragyventi ir pakliuvęs bėdon, pradėjo vargti. Kame suradus pagalbą? Nėra išeities. Pasisiūlo tarnauti pas vieną gyventoją, gal vieną iš tų, kurs naudojosi jo išlaidumu. Tikėjosi, be abejo, kad tasai atsizvelgs į jaunąjį žmogų papratusį patogiai gyventi. Bet ne. Beširdis šeimininkas siunčia jį į savo ūkį kiaulių ganyti. Gi čia "jis geidė pripildyti savo pilvą kiaulių ėdamu jovalu, bet niekas jam jo nedavė" (*Luk. XV, 16*). Ar galima laukti didesnio pažeminimo?

Kas jam dabar beliko daryti? Proto tamsybės, širdies apsvylimai, geidulių ištvirkimas ir melas, kančia del nesurastos laimės. Niekas jam nemielia, jis nerimsta, jis blaškosi, jis nepakenčiamas sau ir kitiems. Išlaidumas sutarpino jo turtą, paleistuvybė sunaikino sveikatą. Baisi padėtis.

Vienok jo protas kartais nušvinta ir jį smerkia; jo sąžinė kalba ir jį drasko; bet atbudę geiduliai stengiasi numalšinti jo nerimą ir siūlo naujus džiaugsmus. Ir vėl siaučia nešvarios mintys, atgija pikti troškimai, prisimena susimezgę gėdos ryšiai, neištikimybė sulaužytų pažadų, paniekinimas, kurs jį lydėjo, neapykanta kitų ir savęs.

Ir kaip išeiti iš to pragaro? Kaip susitikti su Dievu, kurs vienas tegali gražinti ramybę ir laimę? Paklydėlis būtų sumažinęs savo skausmus, jeigu nieko nelaukdamas, kaip tik badas prasidėjo, būtų grįžęs pas savo tėvą, nebūtų pristojęs tarnauti pas gyventoją, kurs jam kiaulių jovalu liepė maitintis. Taip pat, jeigu nusidėjėlis, dvasinio skurdo ištiktas, nuoširdžiai grįžtų prie Dievo, jis tikrai susilauktų pasigailėjimo. Bet geiduliai nepaleidžia savo aukos. Jie pribagtinai nori jį parbloškšti. Jie liepia savo vergui ieškoti kitur susiramino. Ir jis paikai puola į sau panašių vergų tarpą. Jis lanko jų susirinkimus, skaito nedoras knygas, klausosi begėdiškų kalbų.

Baisu ir pamanyti, kas šioje velnio gūžtoje darosi. Koki burnojimai prieš Dievą, religijos tiesas. Vieni atmeta Dievo Apvaizdą, kiti pašiepia išminties dekretus; šitie neva protu vaduodamies griauna tikėjimo pamatus; anie dievina medžiagą. Visi jie nerausdami atmeta Evangelijų dieviškumo žymes, gina savo gyvuliškumą ir skaito save laimingais galėdami gyventi kaip gyvuliai ir galėdami su jais bendrai patvoryje pastipti. "Geidė pripildyti savo pilvą kiaulių jovalu..."

Lai prasiveria jų akys. Tepamato jie savo nelaimę ir tegrįžta nuoširdžiai pas Dievą! Jie

ras vis tą pat begaliniai galeistingąjį Tėvą, kurį rado Paklydęs Sūnus pametęs savo klajones.

(Kitą kart skaityk Atsivertimą).

Kovo 4 d.

Šv. Kazimiero diena.

Athol, Mass.

Pažink Save.

Reikia save pažinti. Apie tai buvo rašyta. Gi kaip galima save pažinti? Dabar pasvarstysime.

KAIP SAVE PAŽINTI.

Gal ne vienas iš jūsų bandė save pažinti. Kas manęs laukia, kokia laimuzė man skirta? Ką tuomet darei? Ėjai pas čigonę—raganą, kad tau kortas išmestų? Iš bulvių karaliaus ar vynu panelės ji tau ateitį lėmė? Ir tu svajojai, džiaugeis ir laukei kada galop išauš pranašautoji laimė. Ir tu vis buvai aklas, snaudei nepanaudojęs savo gabumų, pramiegojęs šimtus geriausių progų. Metai bėgo, dienos tirpo, gi tu ir šiandien nežinai, kodėl pasaulis tavęs neįvertina, kodėl tu vis tas pats Molio Motiejus. Kiek tokių Motiejų yra mūsų tarpe!

Tuotarpu, kad pažinti save, bereikia tyrinėti, egzaminuoti save, reikia daryti sąžinės sąskaitą. Nemanykime, kad kratinėti sąžinė, egzaminuoti savo palinkimai, norai, pamėgimai tėra vienuolių darbas. Visi, pagonys ar krikščionys, kurie rūpinosi savo dorine pažanga, kiekvieną dieną sužiūrėdavo savo sielos inventorių.

Pythagoras liepė savo mokiniams kiekvieną rytą kvosti save atsakant į šiuos klausimus: "Ką padariau? Kaip padariau? Kame apsileidau?"

Seneka ragindavo savo mokinius teirautis: "Iš kurios ydos šiandien pasitaisiau? Prieš kurią silpnybę kovojau? Kokią pažangą padariau?" ir jis tvirtino, kad nėra gražesnio įpročio už šį įprotį. Franklin savo "Trylikos dorybių knygelė" įvedė įeigų ir išlaidų sąskaitybą, kurioje jis žymėjo savo dvasios laimėjimus ir pralaimėjimus. "Lygindamas šią dieną su vakar diena, džiaugiaus savo pažanga dorybėje, baigiau savo sąskaitybą pilnu laimėjimu nugalėdamas ydos padarytus nuostolius." Ar reikia paminėti naujuosius pavyzdžius? Garcia Moreno, Ecuadoro respublikos kankinys prezidentas, niekad neapleisdavo sąžinės sąskaitos, ir mes žinome, kaip šis energijos vyras laikydavosi savo rezoliucijų.

Kada ateina vakaro tyla, prieš pat poilsio laiką, rezervuok sau valandėlę, kurioje pats vienas, Dievo akivaizdoje, gali padaryti dienos balan-

*Nusileisti
į...dugną.*

są. Atsilikau ar pažengiau dorybės keliu? Atsakyk į tą klausimą atvirai ir nuoširdžiai. Ar verta save egzaminuoti tam, kad save prigaudinėjus, pasiteisinus? Tekalba tavo sąžinė. Ji buvo tavo darbų liūdininkė.

Ši kvotimą bedarant, reikia vengti seklumo, reikia nusileisti į pat sielos dugną. Kai kurios sielos panašios į namus, kurie, ištolo, rodosi esą švarūs ir gražūs. Įeik, aplankyk kiekvieną kambarį, pastebėsi didelius trūkumus: nei švaros nei grožės. Jeigu tik bendrai žvelgsi į savo vidų, nieko ypatingo nepastebėsi, ir tavo išvada neabejotinai bus šitokia: šiandien, kaip ir paprastai, buvau melagis, egoistas ir t.t. Tą liūdną giesmelę, be žymių variantų, giedosi kiekvieną vakarą. Nemanyk padaręs sąžinės sąskaitą. Veltui laiką gaišini. Įsiziūrėk į smulkmenas. Teneesie nei vieno jausmo ar geidulio, kuris nebūtų pastebėtas. Teiraukis net savo veiksmų akstino, kad tuo būdu susektumei savo nuopolių ar laimėjimų priežastį.

Kai kas tepaiso savo stambių paklaidų. Dovanotina tam, kurs tik apie Velykas perkratinėja savo sąžinę, bet ne tam, kurs kasdien daro sąžinės sąskaitą. Jeigu nepaisysi mažų dalykų, dažnai nebežinosi iš ko save egzaminuoti. Juk mūsų gyvenimas tai smulkių metmenų audimas. O ar nežinai, kad mažos paklaidos gali turėti dideles pasekmes? Maži prasikaltimai, anot Šv. Rašto, veda prie didelių.

Amerika turi istorinių paminklų. Praeities liekanos yra nuolatinė tikėjimo ir energijos pamoka mūsų dienų kartoms. Vyriausybė saugoja tuos paminklus nuo laiko kietų dantų. Vos plyta ar akmuo nuo tų paminklų atskilo, žiūrėk juos taisy. Tokiu būdu paminklai šimtmečius pergyvena. Kiekviena maža paklaida yra atskilęs akmuo nuo mūsų dorinio rūmo. Leisk jo dalims įrti; vieną dieną, smarkiai audrai pakilus, visas rūmas griuvėsiais pavirs. Nepaisei smulkių paklaidų, štai ir palaidotas griuvėsiuose.

Vienas yra punktas į kurį reiktų kreipti ypatingos domės. Visi mes turime *vyraujantį geidulį*, tikrąjį savo namų tyroną, kurs mumis pavergia. Vieniems, juo yra godulystė, kitiems—puikybė; gi jaunimo didžiumai—kūniškumas—“sensuality.” Reiktų surasti tą naminį priešą, sužiūrėti jo įtaką mūsų gyvenimui. Prieš jį reiktų pakelti nenuolaidžią kovą, nes jis tramdo mūsų dorinimosi pastangas. Ypač prieš vyriausią ydą reikia kovoti, ją nugalėti. Nukirsk galvą Galiotui, tuomet lengvai apsiliuobsi su antraeilėmis silpnybėmis.

Kuomet jūreivis plaukia per pavojingas vie-

tas, o jo laivas jau buvo prakiuręs, jis daboja vėją ir žvaigždes; bet ypač savo domę jis kreipia į laikinai užtaisytą prakiurusią vietą pro kurią vanduo sunkiasi ir prasimušęs gali paskandinti laivą. Kas nors sergsti tą vietą su pompa rąkose. Mūsų didžioji yda,—prakiurusioji laivo vieta—tiek kartų mumis parbloškė, o gal net ir mirtinai sužeidė, tai mūsų pavojingiausioji pusė. Nevalia užsimerkti, ją nuo akies paleisti.

Štai pirmoji sąžinės sąskaitos dalis: savo veiksmų palyginimas su Dievo įstatymu, su mūsų idealu.

Jeigu turėjai laimės užregistruoti laimėjimų nugalėdamas savo ydą, *Padėka ar pabauda.* jeigu per visą dieną elgeisi, kaip garbės žmogus ir tikras krikščionis, džiaugkis. Nesek tų, kurie neva iš nusizeminimo, nenori matyt, kas yra gero juose. Didžiukis, ir tuojaus, galvos nepametęs, pagarbink tą, kurs yra tikrasis to laimėjimo autorius, Dievą, be Kurio pagelbos nebūtumei laimėjęs. Beabejo, nesi-puikauk. Puikybė—beprotybė.

Jeigu priešingai, kaip dažnai esti, pastebi daug paklaidų ir apsileidimų, nusizemink, apgailėk savo nuopolius, užsidėk pabaudą sulyg ydos dydžio. Pavyzdin, prasikaltai skaistybės dorybei. Kodel nepažaboji maištą sukėlusio kūno, bausk neklusnųjį vergą. Nevaldei liežuvio, apkalbėjai, nubausk save tyła. Neprisilaikėi gerdamas ar valgydamas, atsisakyk per kiek laiko nuo gėrimų ar kitų smaguriavimų. Pagerbk psichologinį įstatymą, sulyg kuriuo kiekvienas savo ydos baudimas atgrąso mumis nuo tos ydos, mažina blogo palinkimo atsparą, daugina pozityvės energijos kiekį (quantity).

(Ne galas).

Pastabos ir Apžvalga.

“Vytis” Vilnijai.

Tokiu vardu vadinamas fondas įsteigtas Vilnijos lietuvių jaunimo reikalams.

Pradžią šiam fondui ir vardą davė organizacijos dvasios vadas kun. Dr. Ig. Česaitis. Jis jau atsiuntė šiam fondui \$6.00 už kuriuos bus užsakyta pora “Vyčio” metinių prenumeratų Vilnijos jaunimui.

Prenumeratas siūsim įvairiom organizacijom, grupėm ir atskiriems darbuotojams.

Tuo būdu tarp Amerikos jaunimo ir lenkų užgrobtos Vilnijos ir labai persekiojamos lietuvių jaunuomenės susidarys tampresni ryšiai: mes arčiau susipažinsim su jos priespaudomis ir vargais, o vilniečiai, mūsų atjaučiami, įgaus didesnės energijos, didesnio pasiryžimo atsilaikyt prieš okupantų žiaurią priespaudą.

“Vytis” Vilnijai” fondui aukų turėtų pasipilti iš visų kuopų—iš mažų ir didelių. Dėdami centais-skatikais sudarysim sumas, o neprošalį būt šian ten surengt vakarų Vilnijos jaunimo reikalams.

Paremkim kilnų sumanymą.

Del kontesto: “Lietuvis ar Amerikietis?”

Dvasios Vadas prašo dar kartą priminti apie viršminėtą kontestą, kurio pradžia buvo paskelbta š. m. sausio 15 d., o pabaiga š. m. kovo 30 d. Plačiau apie jį žiūrėkit “Vyčio” Nr. 1 (168) sk. “Iš mano sakyklos.”

Laiko liko nedaugiausia. Kontestantai, subruskit!

Išvažiuoja.

Dvasios Vadas, gerb. kun. Dr. Ig. Česaitis, praneša, kad jo dienos Amerikoj baigiasi, baigsis ir raštai. Iš kun. prof. Pr. Būčio gavęs laišką, kuriam rašo, kad turįs kuograičiausiai grįšti Lietuvon. Dvasios vadas praneša, kad “taip ir padarysiu.” “Balandžio 12 d., per Velykas, būsiu Chicagoj ir tarp balandžio 12 ir 18 dienos plauksiu brangiojon tėvynėn. Gaila, neteks man nei Vyčių Seime būti.”

Taip rašo jis paskutiniam laiške.

Vyčiai daug lengvesne širdimi palydėtų į tėvynę dabartinį dvasios vadą, jei jis, išvažiuodamas, į savo vietą surastų tinkamą pavaduotoją. Tuomet mūsų trumpas, tikras, nuoširdus džiaugsmas nebūtų taip skaudžiai sudaužytas.

Maždaug tuo pačiu laikotarpiu pasiruošęs išvažiuot Lietuvon ir dabartinis “Vyčio” redaktorius.

Del spaustuvės paskolų gražinimo.

Neatsiziūrint, kad retkarčiais vis primenam nesiskubint užgriūt Centrą reikalavimais gražint paskolas įdėtas įsigijimui nuosavos spaustuvės, kai kurie paskolų davėjai to mūsų prašymo neklauso.

Nesistebim, jei paskolų skubotai reikalauja asmenys patekę į sunkias finansines apystovas, ligoje ar kitoj rimtoj nelaimėj, bet stebimės tais, kurie be svarbaus reikalo skuba Centrą užgriūti.

Centro Valdyba pereitų metų pabaigoj tik užmokėjo buv. spaustuvės savininkams paskutinius morgičius, tai liekamų pinigų da nėra. Del to skuboti reikalavimai Centro Valdybą stato į nemalonę padėtį.

Yra tokių paskolos davėjų, kurie atsiunčia Centrai paskolos lakštus ir palukėję tuojau rašo rūgijimų pilnus laiškus, kodėl Centro Valdyba jiems neišmoka, arba net daro priekaištų, kad, štai, paskolos lakštus laikot, o pinigų neišmokat.

Spaudos biznis neina taip sparčiai, kad būt galima greit pralobti. Tuo žvilgsniu kylam pamazū.

Paskolų pirkėjai parodė gerų norų prisidėdami prie svarbaus darbo, bus parodyta gerų norų nesiskubinant pulti Centrą su reikalavimais gražinti.

Gražiausios lietuvaitės konkursas.

Šiam numery, skyriuj “Iš Lietuvos,” yra žinutė apie paskelbtąjį gražiausios lietuvaitės konkursą. Jį paskelbė “Krivulės” redakcija ir konkurso komitetas iš gen. V. Nagevičiaus, tapytojo Adomo Varno, skulptoriaus Juozo Zikaro, tapytojo Antano Žmuidzinavičiaus.

Konkurso sumanytojai ir skelbėjai nepaaiškino, ar jame galės dalyvaut ir užsieny gyvenančios lietuvaitės.

Bet iš pirmo sąlygų punkto, kuriam pasakyta, kad “konkurse gali dalyvauti visos lietuvaitės,” galima daryt išvadą, kad ir gyvenančios už Lietuvos sienų.

Trečdalis tautos ir trečdalis lietuvačių gyvena Amerikoj. Ir čia lietuvačių gražuolių netrūksta. Tą kontesto komitetui gal pasakyt tapytojas Žmuidzinavičius.

Lietuwaitė Noris laimėjo amerikiečių gražuolių konteste. Norma Talmadge, judamų paveikslų vaidila, žavi širdis ne vien artizmu, bet ir gražumu. O kiek mėlynakių, palšaakių, gracingų lietuvačių yra gausingose lietuvių kolonijose? Net kitataučiai mūsų lietuvačių gražumą pastebi ir pripažysta.

Amerikietės lietuwaitės subruskit. Mes nemanom, kad komitetas, susidedas iš tokių darbuo-

tojų, kaip gen. V. Nagevičiaus, Karo Muzėjaus organizatoriaus, ir kitų, jus ignoruotų tik delto, kad jūs svetur gyvenat. Konkursas nebūt pilnas, jei jis neapimtų visų lietuvačių, nežiūrint, kur jos gyventų.

Kėblumų bus del asmenio dalyvavimo galutinam konkurso sprendime. Ne kiekviena galėtų vykt į Kauną ir stot prieš kontesto komitetą. Bet čia galėtų padėti darbuotojai, draugijos ir organizacijos. Be to, ir laiko labai maža, nes konkursas užbaigiamas ligi šių metų birželio 1 dienos.

Teisingas įspėjimas.

Asmuo, pasirašęs raidēm G. D. Lietuvos vyriausybės oficioze "Lietuva," rašydamas del vasario 16 šventės, nurodo, kas praeity pražudė Lietuvos nepriklausomybę. Tai unija su lenkais, o po to lenkų netvarkingumas ir nesusiklausymas.

Ką lietuvių tauta pergyveno po svetimu jungu, visiems yra gerai žinoma, nes daugelis gyvų lietuvių savo kailiu tai patyrė.

Toliau autorius daro tokią pastabą:

"Bet štai atėjo 16 vasario aktas ir Lietuva tampa vėl nepriklausoma. Rodos viskas klojasi neblogai. Deja, greit pasirodė, kad vos pražydusią Lietuvą ėda anarchijos kirminas. Dabar anarchija veržiasi netik iš lenkų. Ji veržiasi iš rusų bei kitų slavų. Lietuva šiuo atveju pasidarė ištikima slavų pasekėja.

Anarchija šičia reiškiasi karu visiems autorite tams, labiausiai valdžios autoritetui. Kiekviena valdžia yra bloga del to, kad ji yra valdžia. Nuo 16 vasario buvo Lietuvoje įvairių valdžių: ir dešiniųjų ir kairiųjų ir maišytų, bet nė vienos nebuvo geros. Visos blogos. Šis simptomas yra dideliai pavojingas. Tai mirtingos ligos simptomai. Istorija mus mokina, kad kur tik pradėjo valstybės organizmą ėsti anarchijos kirminas, tai toks organizmas dažniausia žūdavo."

Šventi žodžiai, šventa teisybė. Tauta susikaldžius į partijas, o tos partijos savytarpio kovai ir rungtynėms aikvoja daugiau jėgų, negu prieš išorinį priešą. Į kovą paleista visos priemonės: šmeižtas, moralis linčas atskirų asmenų ir grupių. Tas tikrai silpnina ir prie anarchijos veda.

Vidujinės anarchijos gazai yra pavojingesni, negu išoriniai priešai. Tai, anot G. D., mirtiną ligą.

Iš Lietuvos.

F. Virakas, "Darbininko" bendradarbis, kartas iš karto paduoda akvyvų žinučių iš Lietuvos gyvenimo.

"Darbininko" Nr. 24-me rašo apie pragyvenimo brangumą ir stebisi, iš kur randas pas žmones pinigų tą brangumą nugalėti.

"Paprasti panelės bateliai kainuoja apie 50 litų, paltas visai prastas 150 litų, o geras iki 2-3 tūks-

tančių litų ir daugiau. Vyrų apsvilkimai taip pat. Algėlės visų menkos, o veik visi Kalėdoms pasisiuvę po eilutę naujų drapanų, o kiti ir kita, net ir po porą. Vis gi pinigėlių turėjo iš kur nors atsirasti. O tie vakarai, vakarėliai, teatrai, operos, maskaradai. Visur kasdien pilna, bilietų negalima gaut iškalno neužprašius...

Restoranuose, viešbučiuose, kabaretuose per naktis geria, ūžia, kaip bitės avilyje... vynai, likieriai, alus upeliais liejasi. Ir visi dejuoja, kad pinigų stoka, kad ekonominis krizis aštrėja.

Nekurie žmonės sako šitaip: Jeigu dabar ateitų pas mus vokiečiai, ir visus mumis suspaustų taip, kaip per karą spaudė, tai Lietuvoje reiktų galvot, kur padėt pinigus, o ne apie kokį ten nedateklių ir krizį kalbėt.

Kogi dabar Lietuvoje nėra?—Duonos užtektinai, mėsos perpilnai, gyvulių perdaug, pašaro įvairias... Krautuvėse įvairiausių prekių kimšte prikimšta, sandėliuose užversta ne tik Lietuvai, bet tokiai Vokietijai užtektų porai ar daugiau metų. Vienok visi šaukia: ekonominis krizis... litų nėra... bedarbė... valdžia kalta... kad... kad... už dyką prisigert neduoda..."

Taip rašo asmuo, kurs ne vien Lietuvos, bet ir užsienio, ypatingai Amerikos, gyvenimą pažysta.

Bibliografija ir Kritika.

Mark Twain's *Autobiography*. Two Volumes. Published by Harper and Brothers, New York. Price \$10.00.

Galutinai pasirodė dvejuose tomuose ilgai laukiamoji Marko Twaino autobiografija. Ji prasideda ne taip, kaip panašios rūšies visos kitos knygos. Ji neturi pradžios. Gi autobiografo gyvenimas eina viduryj, maž daug apie 1870 m. Tai būtų neatatinkama ir nepaprasta kitam pradedant taip rašyti savo autobiografiją, tačiau yra leistina ir gan priprasta, kai pats Markas Twainas yra subjektas ir rašytojas. Kai jis pradėjo ją rašyti, tai tikėtasi susilaukti ką nors naujo arba originalinio. Bet gi autobiografijos vidujinė ir viršutinė forma yra žinomoji ir priprastoji jo savotiškumo kūryba. Vis gi bus aiškiau, kai leisim pačiam autobiografui nusakyti savo metodą:

"Finally, in 1904, I hit upon the right way to do an autobiography. Start it at no particular time of your life; wander at your free will all over your life; talk only about the things which interest you for the moment; drop it the moment its interest threatens to pale, and turn your talk upon the new and more interesting thing that has intruded itself into your mind meantime."

Ir Markas Twainas griežtai laikėsi savotiško nusistatymo, kai norėjo ką nors kalbėti apie save spaudoje. Ir jis spyrėsi, kad sakomoji autobiografija būtų išspausdinta tik po jo mirties. Tur būt, jis norėjo laisvai kalbėti iš karsto apie tuos asmenis, kurie dar tebegyvena ir, kurių pobūdį nesąmoningai apibudino savo raštuose; o gal delto taip padarė, nes nujautė ir gerai žinojo, kad jam gyvenant, tie asmenys galėtų sumalti visus neteisingus priekaištus be nemažo pakenkimo jam pačiam.

Sakomoje autobiografijoje nerandi nieko naujo. Tik pats Markas Twainas matomas visur; jo asmuo pasireiškia pirmose eilėse. Tai visa paperka tave. Pats gali pradėti bent kur skaityti jo autobiografiją ir niekur neprarasi nieko. Tačiau, beskaitydamas kitųjų nūdienės autobiografijas, negali taip imti, nes prarasi apibudinamąjį charakterį. Bet gi Marko Twaino autobiografijoje surandi jį visuose puslapiuose. Jeigu jis kalba apie po-

kylius, kuriuose dalyvavo ir sutiko kitus, tai Markas Twainas visuomet stovi prieš tave; kitųjų dalyvių nematyti, gi pats pokylis dingsta visai. Tik kitur patėmysi apleistųjų istoriją. Tai ryškiausias jo kūrybos atvaizdas.

Markas Twainas buvo daugiau juokdarys nei humoristas. Tai pasireiškia, kai atsiskleidžia jo gyvenimo puslapiai. Juokdarys gali pats nesijuokti, bet gi jis gali kitus prajuokinti. Jis pats išsireiškė syki, kad jam sunku buvo juoktis. Tačiau, jeigu jis norėjo, tai jo kalba ir raštai būdavo pilni juokais. Matyti jį duodant paskaitas ar skaityti jo raštus, tai reikėjo juoktis. Jis yra komiškas aktorius, bet gi nėra humoristas. Humoristas juokauja su visais, pralinksmina nusiminusius, nieko nepakaltina, džiaugiasi su kitais ir t.t. Jeigu Markas Twainas būtų buvęs humoristas, tai būtų augštesniai įvertinęs žmogiškąjį pobūdį. Jis turėjo žemą ir pesimistišką įsivaizdinimą apie žmogų ir patį gyvenimą. Žmogus, anot jo, tai sauvalis ir vienatis pasaulyje brutas sužeisti kitą ir paskui juoktis iš skausmų nelaimės; visi gyvuliai žudo, tačiau tik žmogus džiaugiasi iš žudymo; tik žmogus žuodas įsiutime, žuodas iš pagiežos. Ir toji diatribė prieš žmogiškąjį pobūdį taip ir tęsiasi:

"His history in all climes, all ages and all circumstances, furnishes oceans and continents of proof that of all creatures that were made he is the most detestable. Of the entire brood he is the only one, the solitary one that possesses malice... That one thing puts him below the rats, the grubs, the trichinae. Shall he be extolled for his noble qualities, for his gentleness, his sweetness, his amiability, his lovingness, his courage, his devotion, his patience... the various charms and graces of his spirit? The other animals share all these with him, yet are free from the blacknesses and rottennesses of his character... Man is loving towards his own, lovable to his own... and otherwise the buzzing, busy, trivial enemy of his race, who carries his little day, and then goes out into darkness to return no more and send no messages back, selfish even in death."

Markas Twainas gyveno 75 m., tatau savo gyvenime galėjo jis matyti ir patirti žmonėse žemosios ir biauoriosios rūšies ypatybių, kurios atsitaiko pas kai kuriuos atskirus žmones. Bet gi taip manyti apie visus, tai neataitinka tikrenybei nei padorumui. Juk jis pats ir gi nebuvo liuosas nuo kai kurių blogųjų ir peiktinųjų ypatybių: jis būdavo dažnai įtužęs, įpykęs, sauvalis, cyniškas, keiksmingas, nereliginis. Tačiau jis buvo ir malonus ir draugingas ir pasigailis ir linksmintojas, kartais net ir labdaringas. Gi tikrumoje jis tebuvo vien juokdarys ir visai ne humoristas. Manding humoristas myli vienetą kaip savo bendrą ir, jeigu jos nemylėtų, tai visada bent simpatizuotų, atleisčių, pasigailėtų, paguostų, užmirštų ar pakęstų. Humoristo juokavime yra daugiau kas viršijančio pačius juokus; yra sąvoka ir nuolankumas, kadangi humoristas juokauja lygiai iš kitų žmonių, kaip ir iš savęs. Literatūros istorijoje būta daug juokdarių, bet gi mažai humoristų. Būti humoristu tai nelengva pramoga.

Linkolnas buvo humoristas tikroje to žodžio prasmėje. Taip pat ir Grantas, didis Marko Twaino bičiulis. Tarp autobiografų, Enrikas Adams, įvertinant savo gyvenimą, geriausia nurodė jumorio galę ir gelmes. Tai paaiškėtų, palyginant "Enriko Adamso Edukaciją" su "Marko Twaino Autobiografija." Tačiau taip daryti būtų bergždžia, nes Markas Twainas niekada nerašė autobiografijos, kaip jo biografas, Albertas Biglow Paine, pripažįsta autobiografijos įžangoje. Ką Markas Twainas pavadino savo autobiografija, tai yra niekas kitas, kaip tik be jokio sąryšio suglaudimas krūvon įvairių anekdotų, juokų, pašiepimų, atsiminimų, opinių pareiškimų, spausdintų dalykelių atkartojimo; ir įžymėtų visų vietų ir asmenų ir atsitikimų sukimšimas be jokios tvarkos dvejuose tomuose sudaro Marko Twaino autobiografiją. Tai nesistematinė sistema, kai jis pats pavadino, pasakodamas Howells'ui visus planus pradėti rašyti savo autobiografiją.

Paskutineriuose Marko Twaino gyvenimo metuose jo vardas buvo visada minėjamas pirmuose puslapiuose Amerikos spaudoje. Keletą mėnesių prieš jo mirtį (1910) pasirodė kūrinys, be galo išgiriąs jo veikalus; ir tas didžiai jam patiko ir pridavė nepaprasto džiaugsmo: gerėjosi ir didžiavosi. To kūrinio autorium buvo Yale Universiteto prof. William Lyon Phelps. Tai buvo pirmutinis toks įvykis jo gyvenime, kad mokslo vyras pripažino jį esant dailininku literatūroje. Kiti jo bendraminčiai apšaukė jį Amerikos didžiuoju filosofu-jumoristu; radosi ir tokių, kurie pavadino jį genijum. Ir nūn gi, pasirodžius jo autobiografijai, rasis, be abejonės, spaudoje tolygiųjų atgarsių. Bet gi tie visi išaukštinimai neatsiekia esencinio branduolio pavadinti jį tuom, kuom jis yra tikrai. Pats jo biografas, Albertas B. Paine, konsideruoja jo pačio mintį ir pripažįsta jį esant gabiausiuoju dieninių įvykių rašytojui. Toks pripažinimas artesnis tiesai. Ir nereikia pamiršti, kad Markas Twainas turėjo didžius gabumus gyvenimo apysakų rašyme. Ir tolyneigoje būtų jis siekęs vis aukštesnio laipsnio, jeigu ne peiktinieji saldžiuavimai spaudoje jo bendraminčių, kurie skubiai išgarsindavo ir išgarbindavo pasirodžiusius jo raštus, apšaukdami, koks genijus jis esąs. Ir nesirado nei vieno nepriklausomo kito kritiko, kurs būtų širdyres pareikšti tikrąją originalinę savo mintį apie jo raštus. Gi Markas Twainas, pirm duodant spausdinti, pats paduodavo savo raštus peržiūrėti Howells'ui ir, kai išeidavo Howells'o palanki recenzija bei kritika, tai kiekvienas kitas recenzistas arba kritikas sutikdavo su juom visame kame ir laikraščiuose pasiliedavo vien išgyrimų versmės. Ir jis pats nesislepia su tuom, pareikšdamas:

"There wasn't a man behind a pen in all America that had the courage to find anything in the book which Mr. Howells had not found, there wasn't a man behind a pen in America that had spirit enough to say a brave and original thing about the book on his own responsibility."

Tai turėtų nepamiršti tie, kuriems rūpi Marko Twaino raštų gvildinimas ir atatinamos jam vietos davimas Amerikos literatūroje. O Markas Twainas vis gi paliko gražiųjų raštų. Juk jo "Tom Sawyeris" ir "Huckleberry Finnas"*) , tai įžymiausi Amerikos vaiko gyvenimo kūriniai. Markas Twainas tikrai pažinojo amerikoniuko jaunystės gerumus ir išdykumus ir apibudino taip, kaip dar niekas iki šiol nepajėgė aprašyti. Šiandien išleidžiama tūkstančiais knygų vaikams skaityti, tačiau retai kuri knyga atstoja "Huckleberry Finną." H. L. Menckenas žymi, kad Amerikoje nesiranda panašios rūšies kitųjų penkių tokių knygų, kurias galima būtų sulyginti su "Huckleberry Finnu." Amerikonai įvertino ir pamėgo tą veikalą; pamylo ir gerbia patį autorių. Ir Markas Twainas atsižymėjo juomi ir paliko garsingas. Tatau jiems patiems išpuola ir galutiną žodį tarti apie jį ir teikti jam atatinamą vietą turtingoje jų literatūroje.

Bet gi Markas Twainas nėra filosofas-jumoristas.

Samata.

*) "Huckleberry Finną" lietuvių kalboje turime dailiame Jono Kmito vertime ir "Draugo" išspausdintą atskiroje knygoje.

ŠOKIŲ VAKARE.

Panelė kreipiasi į karininką:

— Kodel tamsta su manim nešokat?...

— Aš labai norėčiau su panyte šokti, bet mano laimei negaliu...

— Kaip tai?

— Labai paprastai, mat, panelė išsilaisčius labai negeistinu odekaloņu ir nosį taip riečia, kad... net čiaudėt reikia!...

— Esate nemandagus ir neišauklėtas...

Guy de Maupassant.

Smuklė (L'Auberge).

(Sutrumpinta).

Kaip ir visi kiti mediniai viešbučiai aukštuose Alpiuose, prie pat amžinų ledų, stovi Švarenbach'o smūklė ir tarnauja keleiviams vykstantiems iš Gemmi'o. Kasmet, laike šešių mėnesių, šios smūklės šeimininkas, Jonas Hauser'is, jo žmona ir trys jų vaikai palieka ją ir vyksta į Loeche'o slėnį žiemavoti. Smūklę aplipdo sniegas, apkausto ledai; vienok ir žiemą ją saugoja senas šeimininko tarnas Gaspard'as Hari's su jaunu sargu Ulrich'u Kungsi'u, ir Sam'as, didelis kalnų šuo. Abu šie žmonės ir gyvulys skursta ligi pavasario šiame sniegy kalėjime, apsuptame išbalusių ir žvilgančių kalnų viršūnių. Sniegas užverčia stogą, aplipina langus, duris.

Žiema jau artinosi; vieną liūdną rudens dieną Hauser'is ir šeima ruošėsi leisti žemyn nuo kalnų—į Loeche. Trys berniokai vedė tris mulus, apsunkintus krovniais ir kitais reikalingais gyvenimui daiktais. Paskui juos, ant ketvirto mulo, jojo Joana Hauser'ienė su savo dukterimi Luisa. Dar paskui sekė pats tėvas ir du tarnai, kurie privalėjo palydėti šeimininkus nuo kalnų viršūnių. Tarnas Ulrichas Kungsi's, šveicarietis, pamaži palikdamas šeimininką, savo draugą Gaspardą Hari, vijo tą mulą, ant kurio jojo moters. Luisa sekė jį savo akimis, tarytum, jį šaukdama mimikos išraiška.

Pavijęs gyvulį, kuris nešė moteris, Ulrikas Kungsi's uždėjo savo ranką ant peties ir taip pamaži žingsniavo. Hauser'ienė pradėjo šnekėti apie tai, kaip jie turi praleisti žiemos sezoną. Senis Hari's jau 14 žiemų praleido Švarenbach'o smūklėj, gi Ulrichas dar tik pirmą žiemą lieka šiuose kalnuose. Ulrichas klausė šeimininkės rekomendacijų, bet nieko jis nesuprato ir ramiai žiūrėjo į jauną mergaitę. Tačiau retkarčiais jis atsakydavo: "Taip, tamsta." Bet jo mintys skraidė toli.

Galop jie atvyko prie Gemmi'o sąsmaukos, iš kur reikėjo leisti žemyn—į Loeche; prieš jų akis stojosi platus Alpių pakalnės horizontas, ten toliau gilus ir platus Ronos slėnis. Ten dar toliau, tarytum, giliausioj duobėj, pamatė Loechę. To kaimo nameliai, kaip grūdas, atrodė maži. Ant takelio kranto sustabdė mulus; takelis, kraipydamasis ir raitydamasis, kaip žaltys, vis bėgo ir nyko į gilią pakalnę. Moterys nusėdo, abudu seniai ir gi atėjo čia pat.

"Tat keliaukime, tarė tėvas Hauser'is. Sudie, draugai, iki ateinančių metų! drąsos!"

"Tki ateinančių metų," pakartojo Hari's.

Atsisveikino šeimininkus senis Hari's, jį sekdamas ir Ulrichas taip darė; Ulrichas atsisveikindamas Louise pašnabzdėjo jai į ausį:

"Neužmirškite šių kalnų, šios vietos."

"Ne," atsakė tyliai Louise, tarytum, visai jo neklausydama.

"Tat keliaukime, pakartojo Jonas Hauser'is, geros sveikatos!"

Sekdamas paskui visus, Hauser'is leidosi, slinko žemyn.

Tarnai grįžo namon—smūklėn. Ėjo pamaži ir nekalbėdami. Taip pasiliko juodu du vienu keturis ar penkis mėnesius. Po kiek laiko Gaspard'as Hari's pradėjo pasakoti, kaip jis čia praleisdavo kitas žiemas. Mat, jis gyveno su Miku Canol'u, labai jau pasenusiu; priminė nelaimės, kokios čia juos, šiuose tyruose, patikdavo. Klausė, nuleidęs akis, Ulrichas Kungsi's, bet savo mintimis sekė tą, kuri nusileido į slėnį. Ir štai, jie pamatė jau smūklę, kuri tarp sniego krūvų atrodė tik mažu ir juodu taškeliu. Atidarė smūklės duris ir įėjo. Garbiniuotais plaukais Samas, didelis šuo, džiaugė ir šokinėjo apie juos.

"Dabar, sūnau, tarė Gaspard'as, nėra jau moterų, o pavalgyti reikia, tat imkis skusti bulvių."

Ir tuojau, atsisėdę abu ant prastų suoloelių, ėmė siurbti sriubą.

Rytojaus diena labai prailgo Ulrich'ui. Sukaustyti Alpiai blizgėjo, šviesos šešėliai pasiekė ir smūklę. Šis jaunas žmogus žiūrėjo per langą ir liūdėjo, gi senis Hari's tik gulėjo ir rūkydamas spiaudė aslon. Vidurdieny, Ulrich'as, sekdamas mulo pėdsakus, kuris nešė moteris, nuėjo net gana toli. Priėjęs bedugnę, atsigulė ir ilgai žiūrėjo į Loecho kaimą. Tos bedugnės kaimas dar nebuvo po sniegu, dar visą apylinkę dengė žali spygliuočiai medžiai. Dabar, viename tų mažų namelių, buvo ir jauna Hauser'aitė. Bet kuriamė? Per toli buvo Ulrich'as, per platus tarpas, kad sužinoti. O kaip ir jis norėjo ten leisti, kada dar galėjo!

Jau už Vildstrubelo girių viršūnių pasislėpė saulė, šis nepatyręs žmogus sugrįžo pas draugą. Senis Hari's rūkė. Pamatęs sugrįžusį draugą, pasiūlė sulošti kortomis. Palošę ilgą laiką, ėjo gultų.

Tolesnės dienos buvo panašios į pirmąsias.

Gaspardas dažnokai ėjo medžioklėn ir kiekvieną kartą jam pavykdavo. Tada Švarenbacho smūklėj būdavo šventa, vaišindavosi skania ir šviežia mėsa.

Bet vieną dieną senis Gaspardas nesugrįžo. Ulrichas, pasiėmęs ištikimą šunį Samą leidosi ieškoti. Ilgai ieškojo, daug vargo, bet grįžo neatsiekę tikslo. Gaspardas dingo be pėdsako.

Sugrįžo. Priėjo smūklę. Namas buvo neįėjus. Jaunas žmogus užžiebė ugnį, pasisotino ir užmigo taip kietai, nemąstydamas apie nieką.

Jis ilgai miegojo, labai ilgą laiką, nepaprastu miegu. Bet ūmai, koks tai balsas, riksmas "Ulrich!" giliai jį pakratė ir vėl liovėsi. Ar jį pabudino? Ne, jis dar kartą tą balsą girdėjo, drebantį sušukimą... Tikrai, buvo šauksmas. Šaukė: "Ulrich!" Kas nors buvo pas namą. Apie tai jis negalėjo abejoti. Jis atidarė duris ir užrėkė: "Tai tu, Gaspard'ai!" Baisus buvo jo šauksmas.

Niekas neatsišaukė; jokio garso, jokio murmėjimo, jokio dejavimo, nieko. Dar naktis. Baltavo sniegas. Pakilo vėjas, vėjas šaltas, kuris ardo akmenis ir šiose aukštybėse nepalieka jokio gyvo sutvėrimo. Ulrich'as vėl sušuko: "Gaspard'ai!—Gaspard'ai!—Gaspard'ai!" Galop nutilo, aprimo. Kalnuose nebylystė viešpatavo! Ir vėl jį apėmė iki kaulų baimė. Kūliais įsivertė smūklėn, užtrenkė duris ir užtraukė stūmas; drėbėdamas krito kedėn, jis buvo įsitikinęs, kad jo draugas jį šaukė... Tuomi jis buvo tikras, taip kaip yra tikras, kad jis gyvena, valgo duoną.

Senelis Hari's laike dviejų dienų ir trijų naktų baigė savo gyvenimą... ir Ulrich'as mąstydamas apie savo kompanioną mirė...

Atėjo diena, užtekėjo saulė ir Kungsi truputį sąmonės atgavo. Pasigamino valgio sau ir šuniui, paskui leido laiką kedėj, nepajudinamas, nukankinta širdžia, mąstydamas apie senelį gultinį sniege.

Ir vėl naktis uždengė kalnus ir baimė apėmė jį. Dabar vaikščiojo jis tamsioje virtuvėj. Trupučiuką švietė žvakė. Iš vieno galo jis ėjo į kitą, ėjo dideliais žingsniais, klausydamas, ar baugus šios nakties šauksmas dar neprasideda, ar neardo paniurusios oro tylos. Jautė, kad jis tik vienas, vargšas, kaip joks žmogus nebuvo vienas! Jis vienas tarp begalinio sniego, vienas, nuo jo gyventojai 2,000 metrų žemyn, vienas tarp šalto dangaus! Ir pasiutusias noras liepė jam gelbėtis, nešintis, bet kur ir kaip? Leistis į Loeche'ą, puliti bedugnėn? Bet jis nedrįso durų atverti, įsitikinęs, kad mirtis pastos jam kelią, nenori su ja, vienu du, pasilikti kalnuose.

Vidurnaktis. Nuvargęs, prislėgtas baimės, sudribo kedėje. Staigus ir triukšmingas balsas palietė jo ausis, jis girdėjo rankų lytėjimą ir krito ant nugaros. Pažadintas triukšmu, Samas, ėmė urgsti, kaip nerimsta visi išsigandę šunes, ir dairėsi aplink, iš kur galėjo įeiti pavojus. Priėjęs duris, ėmė uostyti, pasišiaušė plaukai, susirietė uodega. Apalęs Kungsi's gulėjo, laikydamasis už kedės kojos, jis šaukė: "Neik, neik, nes užmušiu tave!" Šuo ėmė loti, šelti ant "priešo," kuris privertė rėkti jo poną. Samas tuojuo nurimo, padėjo ant žemės galvą, jo akys žibėjo, per iltis veržėsi urzgimas.

Ulrich'as ir gi atsikvaptė, bet jautėsi nualintas baimės, nuėjo bufetan ieškoti degtinės, ir kartas po karto išgėrė jos daugelį stiklinių. Dabar jis įsidrąsino, jo venose siautė ugnis.

Rytojaus dieną jis nevalgė, tenkinosi tik alkoholiu. Ir daugelį dienų jis buvo girtas, apsvaigęs, kaip galvijai. Ir kaip tik ateidavo mintis apie Gaspard'ą Hari, jis gerdavo tol, kol krisdavo žemėn, parblokštas svaigulio. Ir gulėdavo ant veido, apsvaigęs-mirštantis, sąnariai drėbėdavo... Kartais jis atbusdavo, bet balsas "Ulrich'ai!" kaip kulka, perverdavo jam galvą, jis vartėsi ir šaukė pas save Samą. Ir šuo, kuris rodėsi kad liks kvailu, kaip ir jo ponas, spraudėsi prie durų, draskė jas nagais, griauzė baltas dantimis. Jo ponas vėl maukė, rijo užrietęs galvą degtinę, kuri tuč tuojuo užmigdydavo jo mintis, atsiminimus, išdildydavo ir baimę.

Trečią savaitę jis baigė visą alkoholį. Bet šis nežmoniškas gėrimas jo nenuramino, priešingai, ėmė vaidintis gąsdinantieji vaizdai. Dabar jis vaikščiojo po kambarį, kaip žvėris užtvaroj, ir sukdamo ausį link durų, klausydamas, ar neverčia kas sienos.

Vieną naktį atidarė duris pastebėti, kas jį šaukia, norėjo priversti jį nutilti. Šaltas vėjas pūstelėjo veidan ir šaltis pakratė jo kaulus; tada jis trenkė durimis ir užstūmė, visai nepastebėdamas, kad Samas iššoko laukan. Sugrįžęs uždėjo ant ugnies malkų ir atsisėdo susišilti; bet staiga jis išgirdo ką tai griaužiantį sieną, verkiantį. Jis pamišėlio balsu suriko: "Nueik!" Vientik nusiskundimas skausmingai atsieliepė...

Baimė jo augo. Jis nuolat kartojo "Nueik" ir sukinėjosi, ieškodamas kampelio kur pasislėpti. Samas, vis urgzdamas, slankiojo paliai sieną, griauždamas duris. Ulrich'as prislinko prie bufeto ir maisto sandėlių ir viršžmoniška jėga iškėlęs lentynas, atvilko jas prie durų, kad atremti barikada. Paskui sukrovė vieną ant kito visus likusius baldus, užkimšo langus, kad joks piktaris nematytų, neįsilaužtų.

Bet Samas, vis slankiodamas, liūdnai dejavo, ungstė... šis jaunas žmogus panašiais ungstimais ėmė ir pats atsakinėti. Keletą dienų ir naktų tęsėsi vieno ir kito unksėjimai. Vienas be paliovos lakstė apie namą, nagais draskė sienas, tartum, norėdamas sunaikinti namelį; antras susilenkęs vaikščiojo pasieniu ir žvėrišku riksmu atskindavo.

Vieną vakarą Ulrich'as jau nieko negirdėjo; ir nuovargio taip kankinamas jis atsisdėjo, ir greit užmigo. Atsikėlė be nuovokos, nieko neatsimindamas, tarytum, to slėgiančio miego galva būtų ištuštinta. Jautė alkį, ėmė valgyti. . . .

* * *

Pasibaigė ziema. Keliauti iš Gemmi'o buvo jau patogu ir Hauser'ų šeima ėmė ruošti kelionėn—grįžti į savo smūklę. Moters lysdamos mulais aukštyn, kalbėjosi apie du žmones, kuriuos tikėjosi greit pamatyti. Jos stebėjosi, kad nė vienas iš jų, kai dienos dar buvo gražios, neatvyko pas jas, nesuteikė žinių iš savo žiemavojimo.

Netrukus įžiūrėjo į smūklę, dar po sniegu esančią. Langai ir durys buvo uždarinėta; iš kamino, trupučiuką, rūko dūmai. Bet prisiartinę jie pamatė, ant slenkščio, vanagų sudraskytą gyvulio odą.

Daugiau įsižiūrėjus, Hauser'ienė tarė: "Tai ne kas kita, kaip Sam'as." Ir šuktelėjo: "Ei, Gaspard'e!" Iš vidurio atsiliepė balsas, balsas aštrus, tarytum, gyvulio. Hauser'as pakartojo: "Ei, Gaspard'e!" Ir vėl pasigirdo balsas, panašus pirmam.

Galop, visi trys vyrai, tėvas ir du sūnu, mėgino atidaryti duris. Jos priešinosi. Tada jie pasiėmė iš arklydės sunkų rąstą, įsiūbavo ir smarkiai paleido į duris. Sugirgždėjo medis, lentos suskilo į gabalėlius; paskui pasigirdo didelis triukšmas, ir viduje, už bufeto, jie pamatė stovintį žmogų; jo plaukai dengė pečius, ant krūtinės karojo ilga barzda, kaktoje žibėjo akys, skuduriai slėpė jo kūną.

Hauser'ai jo nepažino, bet Louisė Hauser'aitė suriko: "Mamyte, tai Ulrich'as." Motina dukters tvirtinimą pripažino teisingu, nors jo plaukai buvo balti. Ulrich'as leido jiems įeiti, davėsi apžiūrėti; tačiau į klausimus nieko neatsakė; ir kada jis buvo nuvestas pas gydytoją, gydytojas patvirtino, kad vaikas buvo pamišęs. Tačiau niekas nesužinojo, kas atsitiko su jo draugu.

Tą vasarą mirė ir jauna Hauser'aitė, ją peršaldė šaltas kalnų klimatas.

Iš francūzų k.

Vertė V. Kr. Mečius.

Iš Lietuvos.

Tautų Sąjungos svečiai Lietuvoje. Lietuvos vyriausybė pakvietė T. Sąjungos generalinį sekretorių Sir Eric Drummondą ir T. S. Politinio D-to Direktorių p. Naneoux atsilankyti Lietuvoje besilankant jiems Pabaltijo valstybėse.

Svečiai bus Kaune kovo 1 dieną.

1925 m. Lietuvos piliečiai per pašto įstaigas gavo iš Amerikos 40,330 perlaidų iš viso 9,340,946 Lt. sumai. Į šį skaičių neįeina perlaidos, gautos tais pat metais per bankus ir kitas įstaigas.

Gražiausios lietuvių konkursas. "Krivulės" redakcija paskelbė gražiausios lietuvių konkursą. Jo tikslas—surasti lietuviškąjį moters grožį. Laimėjusiai pirmąją premiją teks pozuoti kunigaikštienės Birutės paveikslui piešti, kurs bus iškabintas Karo Muzėjuje. Konkurse gali dalyvauti visos lietuvių nuo 18 m. amžiaus, prisijungdamos "Krivulės" redakcijai 2 fotografijas nutrauktas tautiniuos rūbus: vieną iš pryšakio, kitą visu ūgiu iš profilio. Galutinis konkurso sprendimas įvyks Kaune, kur bus sukvietos gražiausios lietuvių ir kur bus sudarytos atatinamos aplinkybės konkurso sprendimui. Į konkurso komitetą įeina: "Krivulės" redaktorius Kazys Puida (pirmininkas), gen. V. Nagevičius, tapytojas Ad. Varnas, skulptorius Juozas Zikaras ir tapytojas Antanas Žmuidzinavičius.

Pradžios Kauno mokyklos. Lietuvių mokyklų, kame viskas yra dėstoma lietuvių kalba, yra 24 mokyklos. Šiose mokyklose mokinasi berniukų 1,256 ir mergaičių 1,102, o iš viso 2,358 vaikai. Lenkiškai kalbantiems mokyklų, kame mokslas išdėstomas lenkų kalba, yra 11 mokyklų, kame mokinasi 610 berniukų ir 622 mergaitės, iš viso 1,272 vaikai. Žydų mokyklų yra 10, kuriose berniukų mokinasi 511 ir mergaičių 790, o iš viso 1,301 vaikas. Vokiečių mokyklų yra trys. Šiose mokyklose išdėstomas pradžios mokslas vokiečių kalba ir jose mokinas 237 berniukai ir 244 mergaitės, o iš viso 481. Galop rusų mokyklų yra dvi. Jose mokinasi 102 berniukai ir mergaičių 123, o iš viso 227 vaikai.

K. I. B.

Prekyba Lietuvoje didėja. Kredito įstaigų ir kooperatyvų inspekcijos 1924 m. gruodžio mėn. įregistruota 6 naujos vartotojų bendrovės, 2 gamintojų bendrovės. 1 žemės ūkio draugija, 8 pieno perdirbimo bendrovės, 8 lietuvių smulkaus kredito bankai, 3 savitarpio draugijos, 4 pilnosios bendrovės ir 1 svetimšalių bendrovė.

Apskritai, 1925 m. sausio m. 1 d. Lietuvoje buvo 464 vartotojų bendrovės, 43 gamintojų bendrovės, 5 statybos bendrovės, 76 žemės ūkio draugijos, 60 pieno perdirbimo bendrovių, 238 lietuvių smulkaus kredito bankų, 14 vokiečių ir 90 žydų tokių pat bankų, 3 taupmenų (savyšalpos) kasos, 76 akcinės ir pajinės bendrovės, 20 savitarpio draugijų, 10 akcinių bankų, 4 bankiniai namai, 5 bankinės kontoros, 3 pinigų keitimo kontoros, 87 pilnosios bendrovės ir 81 svetimšalių bendrovė.

Iš Seimo darbų. Sausio 10 d. po ilgų kalbų išreikštas pasitikėjimas 40 balsais prieš 28 socialistų ir mažumų naujajai vyriausybei. Visos socialistų ir liaudininkų kalbos buvo daromos tam, kad paplūst ant krikščionių ir ilgiau trukdyt rimtą valstybės kūrimo darbą. Patys tinginiaudami ir dideles algas veltui imdami, jie dar ir kitus trukdo. Gėda rinkėjams, kurie atidavė savo balsus už socialistus ir liaudininkus!

D-ro J. Purickio sveikinimai. D-ras J. Purickis gavo ir dar vis tebe gauna daug sveikinimo telegramų jį Vyriausiajam Tribunalui išteisinus.

Ministerių kabinete. Nutarta pradėti rengti Telšių Amalių tiesiamojo gelžkelio tiltams medžiagą. Priimtas

samatas 253,318 litų Klaipėdos uosto valdybai. Patvirtintas Palangos žvejų uostui statyt samatas 2,721,020 litų ir 80 centų. Finansų ministerijai leista 29,600 litų su naudot cukraus fabriko steigimui. Cukraus fabrikas manoma dar šiemet įrengt.

Rusai važiuos per Lietuvą. Karaliaučių eina derybos tarp Pabaltijos, Vokietijos ir Rusijos atstovų. Taria masi, kaip geriau sutvarkyt geležkelius ir kitas susisiekimo priemones. Latviai atsižada pigint savo geležkelius. Del to Rusijos atstovai pareiškę, kad jie imsią prekes gabent per Lietuvą, per Daugpilį ir Obelius.

Mūsų Universiteto 3 metų sukaktuvės. Š. m. vasario 16 d. 5 val. 30 min. p. p. Universiteto salėje įvyko Universiteto 3-ju metų įkūrimo sukaktuvių paminėjimas.

Klaipėdos krašto rinkimams ruošos darbai eina. Klaipėda. Žinia, kad Ministerių Kabinetas jau yra sudaręs specialinę Komisiją Klaipėdos krašto rinkimų įstatymams

paruošti į Seimą ir seimelį, padarė labai gero įspūdžio Klaipėdos krašte.

Kaip žinome, tą Komisiją sudaro Ministerių kabineto juriskonsultas V. Kalnietis, Klaipėdos teritorijos gubernatorius J. Budrys, Klaipėdos terit. Direktorijos atstovas ir 2 Klaipėdos terit. visuomeninių organizacijų atstovai (vienas lietuvių, kitas vokiečių). Šios komisijos pirmininkas Klaipėdos ter. gub. J. Budrys.

Visuomenė reiškia didelio pasitenkinimo, kad šiuo Vyriausybės žingsniu užkertama kelias tolimesniam kai kurių elementų žalingam veikimui, kas lig šiol kliudė ramiam gyventojų bendradarbiavimui. Kiek tenka patirti, komisijos darbai eina sėkmingai.

Rado žmonių griaučius. Tarp Skirsnemunės iš Šilalės, dešiniajam Nemuno krante, neseniai rasta žemė žmonių griaučiai: 12 kaukuolių, varinių sagučių ir vilnonio audklo gabalų. Lavonų būta daug sumesta duobėn be tvarkos. Spėjama, kad tai esama prancūzų kareivių iš 1812 m.

Iš Centro Raštinės.

L. VYČIŲ CENTRO RAŠTININKO FINANSINĖ APYSKAITA.

IPLAUKOS:

Rugpiūtis, 1924 m.

Data	Nuo ko?	Mokesčių	Adm.	Pašalp.	Aukų
5	Steponas Slušnis		\$ 9.50		
5	A. Butkevičius	\$10.00			
5	A. Mureika			\$ 5.00	
9	L. V. 85 kp.	18.00			
11	L. V. 90 kp.	22.50			
11	L. V. 14 kp.	6.40			
11	P. Balčiūnas		4.50		
11	L. V. 14 kp.		4.80		
18	L. V. 16 kp.	11.25			
18	L. V. 4 kp.	30.50			
18	L. V. 16 kp.		4.00		
18	L. V. 36 kp.		1.00		
22	L. V. 100 kp.	24.50			
22	L. V. 85 kp.	1.50			
22	L. V. 41 kp.	5.50			
22	5 "V" No. 13 (159)				
	J. Zabulonis		1.00		
23	82 kp. Gary, Ind.	52.25			
23	Mrs. M. Čeponienė		3.00		
23	L. V. 17 kp. Worcester, Mass.	43.50			
23	L. V. 82 kp. Gary, Ind.		2.80		
18	J. Kudzma		1.50		
	Steponas Slušnis paskolos, \$10.50.				

Viso įplaukų rugpiučio m., 1924 m., \$273.50

Rugsėjis, 1924 m.

11	L. V. 28 kp. Spring Valley, Ill.	\$23.05			
11	L. V. 17 kp., South Boston, Mass.	14.25			
11	L. V. 36 kp., Chicago	3.00			
11	L. V. 48 kp., Springfield, Ill.		4.00		
11	M. A. Norkūnas		3.00		
11	L. V. 110 kp., Maspeth,				

L. I., N. Y.	9.20		
11 L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	2.00		
11 L. V. 51 kp., Sheboygan, Wisconsin	3.00		
12 L. V. 42 kp., Grand Rapids, Mich.	18.00		
12 L. V. 78 kp., Lawrence Mass.	21.00		
12 A. D. per J. Kazlauskas, Amsterdam, N. Y.	3.50		
12 L. V. 102 kp., Detroit, Mich.	8.25		
12 L. V. 13 kp., Chicago	4.00		
12 L. V. 13 kp., Chicago	5.50		
12 "Vytiis" (atskiri Nr.)	0.60		
12 L. V. 16 kp., Chicago	9.75	5.00	
Aukos gautos su pasveikini- mais L. V. 12-tame Seime, Homesteade, Pa.:			
Pinigais:			
Kun. A. Deksnis, Grand Rapids, Mich.			5.00
Kun. L. Brigmanas, Westville, Ill.			5.00
L. R. K. S. 38 kp., Homestead, Pa.			5.00
L. V. 48 kp., Springfield, Ill.			5.00
Šv. Uršulės Mot. ir Merg. Dr-ja, Homestead, Pa.			5.00
L. R. K. Federacijos 6-tas Skyrius, Homestead, Pa.			5.00
Šv. Kazimiero Kareivių Dr-ja, Homestead, Pa.			5.00
Paskolos Lakštais:			
Z. Rymaitė, Lawrence, Mass.			5.00
L. V. 2 kp., Lewiston, Me.			20.00
30 L. V. 111 kp., Youngstown, Ohio	0.50	0.20	
30 L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	6.50	7.50	
30 L. V. 2 kp., Lewiston, Maine			12.00

KAZYS PETREIKIS IR PRANĖ JUKNEVIČIŪTĖ (PETREIKIENĖ).

L. Vyčių 78 kp., Lawrence, Mass., nariai, š. m. vasario 18 dieną ėmė moterystės sakramentą. Šliūbą davė Vyčių garbės narys kun. F. Virmauskis.

K. Petreikis eina kuopos pirmininko, o Pr. Petreikienė (Juknevičiūtė) kuopos raštininkės pareigas.

30	L. V. 6 kp., Hartford, Conn.	8.50	
30	P. Valuckas		3.50
30	L. V. 29 kp., Newark, N. J.	13.00	
30	L. V. 48 kp., Springfield, Ill.	14.40	
30	J. V. Kudirka		1.00
30	L. V. 4 kp., Chicago.....	7.05	10.20
30	L. V. 36 kp., Chicago.....	3.00	0.25
Viso įplaukų rugsėjo m., 1924 m.,		\$284.70	

Spalių, 1924 m.

11	L. V. 5 kp., Chicago.....	\$10.75	
11	L. V. 113 kp., Linden N. J.	11.00	
11	L. V. 16 kp., Chicago.....	7.00	
11	L. V. 93 kp., Rochester, N. Y.	7.50	
11	L. V. 13 kp., Chicago.....	3.00	
11	L. V. 7 kp., Waterbury, Conn.	20.60	
15	W. Medutis		2.63
15	B. Stankus, Gary, Ind.		2.00
15	L. V. 100 kp., Amsterdam, N. Y.	8.00	
15	L. V. 18 kp., Cam-		

	bridge, Mass.	40.50	
23	A. B. Žemaitis		3.00
23	J. Pivoriūnas, Chicago	1.50	
23	L. V. 36 kp., Chicago.....	3.00	3.00
23	L. V. 36 kp., Chicago.....	3.00	2.00
23	Mrs. F. Lelokas.....		2.00
23	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	16.00	
23	Kun. J. Navickas.....		5.00
23	L. V. 13 kp., Chicago.....	3.00	
24	Kun. I. Česaitis.....	1.00	4.00
24	L. V. 113 kp., Linden, N. J.	2.25	
24	F. Eitutis, Chicago Heights, Ill.	1.50	
29	P. P. Baltutis, Chicago		28.00
29	L. V. 12 kp., New York	13.00	
29	L. V. 85 kp., Westville, Ill.	12.00	
K of L Press už spaudos darbus		1,181.89	
Viso įplaukų spalio m., 1924 m.,		\$1,406.27.	

IŠMOKĖJIMAI:

Rugpiūčio, 1924 m.

Data	Kam	Algos	Paskolos	Smulkm.
4	A. Butkevičia		\$10.00	
4	S. Slušnis		20.00	

LIUDVIKA ZUPKAITĖ (MICKIENĖ).

1924 m. lapkričio 12 d. iškilmingu šliūbu sutuokti šv. Baltramiejaus bažnyčioj.

Vytė L. Mickienė (Zupkiūtė) buvo viena veikiausių narių mūsų, 47, kuopoje. Per keletą metų buvo kuopos raštininke, taip gi veikiančios komisijos nare ir viena gabiausių vaidilų.

47-ji kuopa apgailestauja veikliosios narės, nes po vestuvių apsigyveno Chicagoj.

Velinam ilgiausių ir laimingiausių metų!

4	K of L Press už spaudos darbus	45.00
4	S. D. Childs & Co.	8.00
5	V. Stancikas	1.87
5	Už štampos "Vyčio" Nr. 12 ir 13	26.00
5	Redaktoriui	60.00
5	"Vytis" Nr. 14 (štampos)	15.00
5	Redaktoriui	60.00

Viso išmokėta rugpiūčio m., 1924 m., \$245.87

Rugsėjo, 1924 m.

11	Redaktoriui	\$120.00
11	Z. Rymaitė	5.00
11	M. Bagdonas, L. V. 12-tojo seimo pasveikinimų išlaidos	5.50
18	Chicago Postoffice, depozitas	10.00
18	A. Banyš	25.00
26	Chicago Postoffice, depoz.	10.00
27	L. V. 2 kp., Lewiston, Me.	20.00
29	K of L Press morgičių nuosimčius	45.00
29	Redaktoriaus (algos)	30.00
29	V. Rūkštalis, 12-tojo Seimo kelionės išlaidos	35.00
29	Adm. išlaidos	12.56
29	Metropolitan State Bank, Chicago, Ill. del spaustuvės	50.00

Viso išmokėta rugsėjo m., 1924 m., \$368.06

Spalių, 1924 m.

4	Metropolitan State Bankui, procentas	0.47
15	Redaktoriui algos	30.00
15	Adm. išlaidos	13.35
15	Redaktoriui algos	30.00
29	Redaktoriui algos	90.00
29	A. Petrulis, nuosimtis už paskolą	25.00
29	Adm. išlaidos	12.70

K of L Press darbininkų algos ir kitos.....1360.80

Viso išmokėta spalio m., 1924 m., \$1,562.32

SUTRAUKA:

Iplaukos:

Balansas iš liepos 31, 1924.....	\$ 276.51
Rugpiūčio, 1924 m.	273.50
Rugsėjo, 1924 m.	284.70
Spalių, 1924 m.	1406.27
	\$2240.98

Išmokėjimai:

Rugpiūčio, 1924 m.	\$ 245.87
Rugsėjo, 1924 m.	368.06
Spalių, 1924 m.	1562.32
Balansas pas išdininką.....	\$ 64.73
	2176.25

PRANAS L. SAVICKAS,

L. Vyčių Centro Rašt.

Kas Jaunimo Veikiama.

SO. BOSTON, MASS. Kuopos Susirinkimas. L. Vyčių 17-tos kp. mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 22 d. Susirinkimą gambiai vedė kuopos pirm. A. F. Kneizys. Protokolų rašt. neatvykus, jos vieton laikinai išrinkta V. Beleckiūtė. Mūsų jaunoji finansų raštininkė Bronė R. Lukoševičiūtė po sunkios operacijos pasveiko ir šiame susirinkime užėmė savo vietą. Visi nariai ją pasveikino delnų plojimu. Ji pasakė trumpą prakalbėlę pasizadėdama darbuotis kuopos labai sulig savo išgalių.

Nutarta išanksto ruošti metinės šventės apvaikščiojimui. Ji bus gegužės mėnesy. Tuo rūpintis palikta valdybai. Įvairios komisijos išdavė raportus. Ypatingai puikūs rezultatai pasirodė iš Vajaus. Prakalbos buvo pasekmingos. Didelė dalis jaunimo susidomėjo Vyčių kuopa ir gana gausiai rašosi. Net patys tėvai pradeda savo vaikus prie Vyčių kuopos prirašyti. Narių prirašyme pasekmingiausiai darbuojasi Antanas Bendoraitis.

Aptarta ir daugiau kuopos reikalų. Šiame susirinkime L. Vyčių Konstitucijos priesaiką priėmė 18 narių. Didžiama aukštesnių mokyklų moksleiviai.

Po susirinkimo buvo viešos diskusijos Centro Dvasios Vado paskelbtoje temoje: "Kas aš esu tautybės žvilgsniu, lietuvis ar amerikietis?" Diskusijose gyvai dalyvavo čia augęs jaunimas ir kai kurie išreiškė labai puikių minčių. Del laiko stokos klausimas pabaigti palikta kitam susirinkimui. Kitame susirinkime pradėsime diskusijas ir kitose temose. Jos nariai labai patiko. Mūsų kuopos narių skaitliui žymiai padidėjus nariuose atsirado naujos dvasios-pakilauš ūpo. Vaikiniai vieni daro planus Seimo rengimui, kiti kuopos išdūi neleidžia mažėti rengdami pramogas, o patys jaunieji organizuoja miklų beisbolo ratelį. Merginos ir gi netik galvas suka, kokią čia Seimo delegatams vakariene pagaminus, kuri, rodos, bus pėtnyčioje, bet taipgi organizuoja rankų darbų ratelį ir vasa-

rai squash ball kamandą. Pamatysimė, kokie bus to subrusdimo rezultatai.

Pranešimas. L. Vyčių 17-tos kuopos nariai užsimokėjimui duoklių, adresų permainymui ir kituose reikaluose galite kreiptis prie finansų raštininkės šiuo adresu: Bronė K. Lukoševičiūtė, 405 E. Seventh Street, So. Boston, Mass. Lietuvaitė.

SPRINGFIELD, ILL. L. V. 48-tos kp. susirinkimas įvyko vasario 18 d. Kadangi šis buvo antras šio mėnesio susirinkimas, įvairios komisijos išdavė raportus.

Vasario 11 d. Vytės surengė linksmą ir įvairių vakarėlių—"Valentine Party." Žaidimai buvo su dovanomis, kurias laimėjo sekantieji: "Hearts"—Jonas Šupeinis, Jedyga Mileraitė ir Jonas Balčiūnas; "Heart Lottery"—Monika Lapinskaitė; "Heart Flirtation"—Aleksandras Bakūnas; o daugiausia "valentines" gavo Bronė Mileraitė. Daug jaunimo atsilankė ir visi buvo patenkinti. Šeiminių vakaro buvo: Julė Svenkūnaitė, Ona Gudauskaitė, Elena Supenaitė, Ona Stanslovaitė ir Kotryna Kuperienė.

Kiekvienais metais yra paprotys surengti "Valentine Šokį." Šį metą vaikiniai apsiėmė atlikti visą darbą, kuris jiems labai pasisekė, bet ir nenuostabu, nes komisijoj dalyvavo darbščiausi Vyčiai—Jonas Adomaitis, Aleksandras Bakūnas, Vincas Kasparas ir Antanas Kuperis. Šokis įvyko vasario 14 d. ir kuopai liko pelno.

Kadangi parapijonai remia Vyčių darbus, tad Vyčiai parapijos reikalų teipgi neužmiršta. Vasario 15, 16 ir 17-d. įvyko parapijos bazaras. Ona Adomaitė, bazaro komisijos pirmininkė, išduodama raportą sakė, kad jai būtų sunku pasakyti, katras Vytis ar Vytė daugiausia pasidaravo, nes kiekvienas dirbo, kur tik buvo pakviestas. Ne tik darbu prisidėjo, bet Vyčių orkestra kiekvieną vakarą linksmo publika.

Nutarta surengti vakariene (vasario 22 d.) ir į ko-

misią išrinkti sekantieji: P. Monkaitė, M. Lapinskaitė, S. Burėikiūtė, Amelda Supenaitė ir Ona Adomaitė.

O. G.

CICERO. Vyčių Veikimas. Cicero Vyčių 14-ta kuopa darbuojasi. Rengia vakarus, pasilinksminimus ir kitus visokius įvairumus. Kaip tik nauja valdyba buvo išrinkta, tai ir visi nariai pradėjo dirbti, išskyrus kelis, kurie mano, kad esą per geri darbuotis kartu su kitais. Jeigu tie, kurie taip daro, nesusilaikys, tai mes jiems duosim žinoti, kas jiems reikia žinoti.

Susirinkimai yra laikomi regulieriai ir daug narių atsilanko. Kasa pradėjo kilti ir skolos mažėti. Ona Jurgelaitė gyvai darbuojasi prirašinėdama naujus narius. Jėnai dabar turi prirašius apie 30 naujų. V. Vilkauskaitė, raštininkė, ir daug narių prirašė, taipgi ir J. Petrošius, pirmininkas, darbuojasi. Dabar kuopa turi apie 130 narių, iš kurių 100 yra pilnai užsimokėję.

Kuopa rengia "Bunco Party," po to seks vaidinimas, paskui Atletų balius ir daugiau tokių darbų, kurie pakels Vyčių 14-tą kuopą finansiniai ir dvasiniai.

Korespondentas.

GARY, IND. Vakarų. Vasario 22 d. L. Vyčių 82 kp. statė dvi komediji: "Daina be galo" ir "Spastai." Publikos atsilankė daug ir gražiai užsilankė. Vakarų vedėju buvo vietinis klebonas kun. J. Martišiūnas.

Vaidilos buvo šie: B. Stankus, F. Brinkaitė, J. Liubauskas, B. Pažėra, A. Pažėra. Žydo rolę vaidino senelis A. Zdankus, kuris yra gabus žydo notūrai išreikšti. Pagelbėjo V. Kalinauskaitė.

Scenai užsidarius, sekė šokiai ir žaidimai. Grojo Vyčių orkestra. Matyt buvo, kad visi patenkinti. Pelno, kurs skiriamas vietinės šv. Kazimiero parap. naudai, liko.

Būt malonu, kad geriečiai dažniau tokių vakarų rengtų. Tik bėda, kad neturim vargonininko, kurs padėtų mūsų jaunimui darbuotis. Labai apgailestaujam p. E. Šlapelį, kurs mus apleido nepalikdams kito savo vietoj. Dabar sekmadieniais atvažiuoja iš Chicagos p. A. Stulga, bet jis neapsiima čia nuolat būti. Neturint nuolatinio vargonininko choro dvasia eina silpnyn.

Geriečiai visuomet buvo be inteligentijos. Nė lietuviu advokato, nė gydytojo, nė kitokių profesijų savų žmonių. O čia būtų jiems dirvos ir darbo.

Vytis.

CHICAGO, ILL. Susituokė. Šv. Kryžiaus bažnyčioje, vasario 22 d. moterystės sakramentą priėmė Mykolas Panavas su Maryte Stirbaite. Abu yra L. Vyčių 13 kp. nariai. Bažnytinės apeigos atliktos kuoiškilingiausiai. Šliūbą davė M. Stirbaitės giminaitis—kun. Junkaris iš Springfield, Ill.

Mykolas Panavas vienas iš įžymiausių, veikliausių L. Vyčių 13 kp. narių. Kadaise buvo kuopos pirmin. Pastaruoju laiku išrinktas išdininku. Ne vien valdyboj įžymias vietas užimdavo, bet šiaip darbavos, įvairių komisijų pareigas atlikdams. Vyčiai visados pasitikėdavo juomi, nes buvo sąžiningas vyras.

Marytė Stirbaitė—Panavienė nesena atvykusi iš Springfield, Ill. Tenai savo darbais, veiklumu visus sužavėjo, ir visi džiaugėsi turėdami ją savo tarpe. Ne vien prie Vyčių veikdavo, bet šiaip prisidėjo prie įvairių organizacijų judėjimo. Čionai atvykusi nenuleido rankų, tuoj prisirašė prie L. Vyčių 13 kp. ir prie Moterų Sąjungos 21 kp. ir likos išrinkta L. Vyčių izdo globėja.

Tikimės, kad ir toliau darbuosis kartu su L. Vyčiais. Laimingos kloties naujame luome!

Omėga.

CHICAGO, ILL. (Marquette Park). L. Vyčių 112 kp. Keletas mėnesių atgal čia suorganizuota Lietuvos Vyčių 112 kp. Iš pradžios buvo numatyta, kad kuopos augimas bus lėtas, nes nesant šioj kolonijoj lietuvių bažnyčios, jaunimo pažinimas ir prirašymas prie kuopos atrodė sunkus darbas. Bet dalykai ėjo netikėtai. Prie kuopos pri-

sirašė daug jaunimo ir visi pilni energijos, ir puikių sumanymų.

Prie tokio spartaus kuopos augimo daug prisidėjo šv. Kazimiero Vienuolyno seserys, suteikdamos mums mokyklos kambarį susirinkimams. Daug mums suteikė jėgų ir gražių minčių mūsų dvasios vadai kun. Dr. K. Reklaitis. Jis visuomet ir visur su mumis dalyvauja. Ir susirinkimuose, ir sporte ir kituose darbuose. Mes džiaugiamės turėdami tokį dvasios vadą.

Mūsų kuopa daugiausiai susideda iš Amerikoj gimusio ir augusio jaunimo, bet pas visus yra lietuviškos dvasios. Susirinkimai įvyksta kas penktadienis ir eina lietuvių kalboj. Štai vienas įvykis susirinkime. Vienam narių pradėjus lietuvių kalbą, bet nubaigus anglų, vienas narys (čia gimęs ir aukęs) pradėjo nerymauti ir sako: "Mes čia esame susirinkę lietuviai ir manau, kad nėra reikalo kalbėti angliškai, nes visi gerai suprantame lietuviškai." Puikus apsiereikšimas.

Truputį apie nuveiktus ir vykintus darbus:

"Bunco Party." Kovo 1 d., sekmadienį, vakare įvyko "Bunco Party." Rengėjų ir atskirų narių pasidarbavimu, vakaras pavyko. Prie vakaro pasekmingumo daug prisidėjo iš apylinkės Vyčių kuopų narių gausus dalyvavimas. Buvo iš Brighton Park 36 kp., gan gausiai dalyvavo Bridgeporto 16 kp., Town of Lake 13 kp., 18-tos 4 kp., ir Cicero 14 kp., taipgi buvo net ir iš West Pullman 35 kp. Dalyvavusiems tariame ačiū ir stengsimės dalyvauti jų rengiamose pramogose. Gyvenimas mus išmokino, kad nuveikti ką sekmingai, reikia kooperacijos ir kuo daugiau mes dalyvavime vieni kitų rengiamose pramogose, tuo mūsų veikimai bus sekmingesni.

Vaidinimas. Netolimoj ateity rengiama statyti veikalą. Darbas jau pradėtas, surinkti vaidilos ir rolės išdalytos.

Sportas. Tik suorganizavus kuopą, sudaryta "Basket Ball" ratelis. Įvyko keletas rungtynių, kuriose gan puikiai pasirodė. Ateinantį sezoną, darbą laiku pradėjus, neabejotina, bus sudaryta tvirta Basket Ball grupė.

Suorganizuota Svaidininkų (Base Ball) grupė ir prisirašyta prie Chicagos Vyčių Apskričio Lygos. Svaidininkai nekantriai laukia atšylant, kuomet bus galima pradėti lavintis. Prie suorganizavimo svaidininkų daug pasidarbavo B. Krivickas, J. Jankauskas, vedėjas (manager) ir B. Strakalaitis, kapitonas.

Mūsų merginos taipgi neatsilieka sporte. Buvo pradėta "Basket Ball" ratelis, bet susivėlinus, atidėta kitam sezonui. Dabar rengiasi prie kitokio sporto.

Substitutė.

HOMESTEAD, PA. Paskutiniam L. Vyčių 11-tos kuopos susirinkime atsitiko nemalonas nesusipratimas. Del nežinomos priežasties darbščiam kuopos nariui A. Žalėduoniui atimtas balsas iki 6-šiu mėnesių. A. Žalėduonis, kiek man žinoma, nėkuomet prieš L. Vyčius neprasiškalt. Ar gal už tai, kad neapsiėmė būti kuopos korespondentu, ar gal kad neapsiėmė pardavinėti išlaimėjimo tikių? A. Žalėduonis aiškinosi, kodėl korespondentu negali būti. O tikių negali pardavinėti del stokes laiko, nes yra per daug apsikrovęs visokiais darbais, bet gale pasiėmė ir, kiek galės, pagelbės išsparduoti. Tai, man rodos, nėra čia jokio nusikaltimo.

Kame gi dalykas?

Klaidos. "Vyčio" 3-čiam numeryj (vasario 15-tos dienos) korespondencijoje, po kuria pasirašęs "Korespondentas," yra keletas klaidų. 1. Pasakyta, kad Jon. Grėbliūnas išrinktas už režisierį, turi būti už išdininką, 2. Izdo globėja ne Jeva, bet Veronika Kazičioniūtė, 3. Šv. Kazimiero diena bus paminėta ne 4-tą kovo, bet 8-tą kovo. 4. Šliūbas Pikūno su A. Aučiūte buvo ne 30-tą sausio, bet 20-tą.

Žemaitis-Kukutis.

CHICAGO, ILL. L. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkimas. Įvyko kovo 8 d. Dievo Apvaizdos parap. salėj. Atidarė apskričio pirmininkas P. Sedemka, raštininkavo p-lė Laurinkaitė.

Atstovai dalyvavo iš 4, 5, 13, 14, 16, 24, 35, 36 ir 112 kp. Nebuvo iš 8 kp. Viso buvo virš 50 atstovų.

Protokolas, padarius porą pataisų, priimtas. Iš nebaigtų reikalų galutinai priimta tenoro Jono Ramanausko koncerto rengimo komisijos apyskaita.

Del Vyčių Trečiojo Vajaus, Centro Pirmininkas M. Bagdonas pranešė apie Vajaus pratęsimą ir priežastis. Ragino chicagiečius padirbėti, kad neatsilikus nuo rytiečių, kurie gražiai darbuojas. Iki šiol gautosios Vajaus pasekmės yra geros ir šis Vajus galima laikyt pasekmingu.

St. Šimulis praneša apie apskričio pikniką, išaiškina planus, kokius rengimo komisija turi išdirbus. Pirmas planas padaryt serijas ir pelną dalytis kuopoms ir apskričiai. Antras planas—išanksto pardavinėt tikietus ir papiginta kaina. Priimta pirmasis planas. Išrinkta komisija iš St. Šimulio, P. Sedemkos, Ig. Sakalo, J. Stasiulano, Vainoros, ir šiai komisijai pavesta visais pikniko reikalais rūpintis.

Vincas Rūkštalis praneša apie Centro Valdybos rengtąjį vakarą, vasario 11 d., Dreamland salėj. Vakarą visais žvilgsniais pavykęs.

Del apskričio choro. Skaitoma apskričio išrinktos komisijos ir choro valdybos išdirbtas projektas. Išrinkta komisija iš M. Bagdono, M. Zujaus, P. Sedemkos, J. Mickeliūno ir Br. Jakaičio paruošimui choro regulemino.

Pr. Savickas pranešė apie apskričio Beisbolo Lygos darbuotę.

Matas Zujus kalba del naujai sumanyto "Vytis Vilniai" fondo sudarymui artesnių ryšių su Vilnijos jaunomene. Ragina visas kuopas šį sumanymą remti.

Pranešus, kad Dvasios Vadas, kun. Dr. Ig. Česaitis ir apskričio Dvasios Vadas, kun. J. Paškauskas išvažiuoja Lietuvon, nutarta pavesti apskričio valdybai būdėti ir tinkaamai pasiruošti prie išleistuvių.

Kun. J. Paškauskas taria atsiveikinimo žodį.

Susirinkimas baigiama malda.

Sekantis susirinkimas bus balandžio 5 d. (Verbų dienų) 2 val. p. p. šv. Mykolo par. svetainėj.

Atstovas.

MASPETH, N. Y. L. Vyčių 110 kp. laikė metinį susirinkimą (sausio 8 d.)

Pirmininkas atidarė susirinkimą malda. Ėjo protokolo skaitymas. Protokolas vienbalsiai priimtas. Vienbalsiai nutarta bazarą rengti gegužės 16, 17, 23 ir 24 dd., Clinton svetainėje. Prie bazaro pasizadėjo prisidėti ir vietinė Mot. Sąjungos 30 kuopa, kuri turi labai gerų ir energingų veikėjų. Taipgi buvo nutarta leisti išlaimėjimui sekancius daiktus: 5-tube radio setą (complete), elektros lempą ir penkis dolerius auksu. Pelnas šito bazaro eis šelpimui moksleivių. Bazare kiekvieną vakarą bus puiki orkestra, kuri gros lietuviškus ir angliškus šokius.

Visų valdybos narių raportai vienbalsiai priimti.

Sekė rinkimas naujos valdybos 1925 metams: pirminku išrinkta P. Šlapikas; vice-pirm.—A. Okiūtė; fin. rašt.—Ona Laukaitė; prot. rašt.—Jonas Brigaitis; izdin.—Ed. Zigmuntas; izdo globėjas—Kaz. Brusokas; maršalka—A. Šlapikas ir A. Zujus.

Mūsų kuopa turi 78 narius, o kuopos izde randasi \$209.

Čia reikia pažymėti, kad fin. raštininkė Ona Laukaitė jau antri metai darbuojasi mūsų kuopoje ir nemažai yra nuveikus. Ji Vajaus laikui yra pasidarbavusi prirašinėdama naujus narius ir jos pasidarbavimu mūsų kuopa pasiekė tokio išbujojimo.

Metinis balius. L. Vyčių 110 kuopa rengia balių, kurs įvyks š. m. balandžio (April) 18 dieną Fieldmans svet.

(Garrison Str.) Maspeth, N. Y. Tai bus pirmas po Velykų pasilinksminimo vakaras pamargintas įvairumais. Komitetas.

CHICAGO, ILL. Pavyzdinių spausdinių knygynas. Š. m. kovo 9 dieną Chicago, Ill., 3305 So. Halsted St., Akcinės "Švyturio" Bendrovės Amerikos Skyrius atidarė pavyzdinių spaudos spausdinių knygyną.

Knygyno vedėju yra Jonas Strazdas, "Švyturio" B. Amerikos Skyriaus įgaliotinis.

Lankantiems bus duodami katalogai, o toliau gyvenantiems, pranešus, bus paštu siunčiami dovanai.

Visi, įdomaujantys, kokių spaudos darbų yra atlikus įžymiausioji spaudos bendrovė Lietuvoj, šį knygyną atlanke, bus patenkinti.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Mano straipsnyj—"Šventieji Metai Katalikų Bažnyčioje"—išspausdintam š. m. "Vyčio" Nr. 1 (168), pusl. 2 ir 3, per mano ar zecerio neapsižiūrėjimą įvyko stambi klaida. Sakomasis straipsnyj Popiežius turėtų būti Bonifacas VIII (aštuntasis), o ne VII. Šiuomi tai atitaisome. Kun. A. T.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

V. Norkaičiui. "Kūčių sulaukus" raštą gavom š. m. kovo 4 d. Iš voko antspaudų matyt, kad jis buvo išsiųstas 1924 m. lapkričio mėnesy. Klaidžiojimo priežastis—neteisingas adresas. Prašom išidėmėt mūsų tikrąjį adresą.

Raštas paliks šių metų kalėdiniam Nr.

Kl. Pietariui-Vincui Vincui: "Mirtis audroj." "Nevil-tėje," "Post iom da tempo," "Debesėliai," "Svarbiausios prigimtinės etikos pakraipos"; Dainučiu: "Medelis," "Rudens naktis," "Lietuvaitė," "Valerija," "Vakaro tyloj," "Varpos," "I brolius Vyčius"; J. Mačiui: "Ji ir Ji"; J. Puišiu: "Kunigo Bosko magija"—gavom. Visa, kas tiks, išspausdinsim "Vyty."

Juokai.

MOKOMOSIOS KOMANDOS PAMOKOJE.

Karininkas.—Klausuti,—klausia kareivj,—kas buvo Sokratas?

Kareivis.—Ketvirtojo eskadrono drigantas,—atsakė, manydamas apie arklio vardą.

Poetas.—Aš parašiau lopšinę dainą, bet nieku būdu negaliu jos užbaigti.

—Kodel?

Poetas.—Miegas tose eilelėse nupieštas taip realiai, kad vos tik spėji perskaityti ir jau snaudai.

Gana graži, bet labai menko išsilavinimo moteris skundėsi savo pažįstamai daugybe neatsikratomų ir jau nusibodusių jai kavalierių.

—Labai pigiai gali jais atsikratyti, mylimoji,—tarė pažįstamoji.—Pakaks tamstai tik prasižioti.

—Kodel ponia samdai vis tokias storas tarnaites?

—Nes aš pati esu plona.

—Tai kas?

—Tai tas, kad, man išvažiavus iš namų, jos negalėtų vilkėti mano drabužiais.

—Ponuli, ponuli! tai jūsu surijo man kilogramą sviesto! Dievulėliau, dievulėliau!

—Na, na! nusiramink, moterėle, mano šunelis del to neapsirgs.

Tėvas.—Nežinau, kas man daryti su savo sūnum. Meluoja kaip pasamdytas!

Pažystamas.—Padaryk iš jo laikraštinką, tai bent iškils aukštai.

—o—

— Tėveli, aš jau nebesėdžiu asilų suole.

— O, tai gerai, sūneli, gerai! Še tau užtai penki litai pyragaičiams. Bet pasakyk, kaip tatai atsitiko?

— Dailydė paėmė tą suolą pataisyti.

—o—

NEKALTUMO ĮRODYMAS.

Gynėjas (teisme, kreipdamasis į apvogtąjį).—Ar šis vagis nepaliko nieko tamstos šėpoje?

Apvogtasis.—Radau paliktus kelis smulkius pinigėlius.

Gynėjas (kreipdamasis į prisiėkusiųosius). Tai, mat, gerbiamieji, tatai yra aiškių aiškiausių įrodymu, kad tos vagystės mano klientas nėra papildęs, kadangi jis tokiais atvejais niekad nieko nepalieka.

—o—

— Ar čia gyvena ponas dainavimo profesorius?

— Vienu aukštu aukščiau.

— O tačiau man pasirodė, kad tarytum iš šito būto aš nugirdau dainos tonus...

— Čia, tamsta, traukia dantis be skausmo.

—o—

— Kaimynė! jūsų vištos sulėkė per langą ir sulesė nuo stalo visas vyšnias.

— Kas čia per stebūklas? Kad būtų jūsų vyšnios išlėkusios per langą ir mūsų vištas sukapojusios, tai būtų nuostabu buvę.

—o—

NENORI UŽTIKRINTI.

— Moterėle, bet ar šis gaidys sveikas?

— Sveikas, poniute, sveikas.

— Galite užtikrinti?

— To, poniute, bus per daug. Šiandien už tikrą savo vyrą negalima garantuoti, tai kaip galima garantuoti už kvailą gaidį?

—o—

— Ar pas jus galima gauti cigarų, tik kad būtų labai stiprūs?

— Taip, yra įvairių ir įvairios kainos. Bet kam tamstai toki stiprūs reikalingi?

— Matai, tamsta, pas mane apsigyveno uošvė, ir norėčiau ją iš tų namų išrūkyti.

—o—

DRAUGĖS.

— Persiskyrei su Petreliu?

— Visiškai.

— Kodel?

— Pasidarė visai nepakenčiamas. Išivaizduok, jis labai rimtai reikalavo, kad aš jam ištikima būčiau.

—o—

Įvairenybės

KURIOJ VALSTYBĖJ MAŽIAUSIA DŽIOVININKŲ?

“Danische Handelsrundschau rašo:

Medikų draugijos posėdyje 1924 m. lapkričio 12 d. Kopenhagos universiteto profesorius dr. Knud Faber, laikydamas paskaitą, tarp ko kita, pranešė, kad Danijoje per paskutinius trejus metus džiova mirimų procentas pasirodė mažiausias visame pasaulyje. Iš 10,000 mirties atsitikimų tik 9.5 yra džiovos padariniai. Džiova mirtingumas Danijoje labai sumažėjęs. Tuo tarpu kai 1890 me-

tais džiova mirė 6,000 žmonių, paskutiniaisiais metais temirė tik 3,000, nežiūrint į tai, kad gyventojų skaičius žymiai padidėjo.

“Liet.”

GELEŽINKELIŲ ŠALIS.

Jungtinės Amerikos Valstybės apipintos tinklų tinklais geležkelių. Suėmus juos visus į tiesią liniją pasidarytų 379,000 amerikoniškų mylių (apie 568,500 varstų). Tokia ilga geležkelių juosta apie 9 kartus apeitų aplink žemę.

Tie geležkeliai kaštuoja jau apie 21 bilioną dolerių. Prie jų dirba į 1,700,000 žmonių. Per vienerius metus tai armijai išmokama 2,700,000,000 dol., ir ši, geležkelių armija dešimt kartų didesnė už Amerikos karo armiją.

Tas milžiniškas geležkelių tinklas nutiestas greičiau, kaip per 60 metų.

Geležkelių atžvilgiu Jungtinės Valst. labai skiriasi nuo Kinų. Kinų gyvenamas plotas daug didesnis ir gyventojų 4 kartus daugiau, kaip Jung. V. Bet geležkelių čia yra 50 kartų mažiau. Be geležkelių, del nepatogaus susisiekimo, didelės Kinų provincijos atrodo kaip svetimos viena kitai valstybės.

SENIAUSIAS MEDIS.

Kiek žinoma, seniausias pasaulyje medis randasi šventajame Indų mieste Armaturoje. Tas medis pasodintas 288 metais prieš Kristų, kitaip sakant, jo amžius dabar siekia 2212 metų. Istorikų išvadžiojimais, tas medis iš tikrųjų labai senas, kad jis minimas senovės indiečių knygoje iš 128 metų prieš Kristaus Gimimą. Sulig padavimais, to didžiulio medžio pavėsyje kelis kartus yra ilsėjęsis pats Buddha.

ŽMOGAUS SMAGENS.

Profesorius Marschani, remdamasis tyrimais, padarytais su 123 žmonių smagenimis, patyrė, kad vidurinis suaugusio vyriškio smagenų svarumas 1400 gramų. Vyresniame amžiuje smagenų svarumas sumažėja, moterų smagenų svarumas sumažėja 10-čia metų anksčiau negu vyrų. Septynetos dienų berniukų smagenys sveria 371 gramą, mergaičių—361. Pirmųjų gyvenimo metų pabaigoje berniukų smagenys sveria 596 gramus, mergaičių gi—532 gramu. Vyriškiams smagenų svoris didėja ligi 20 metų amžiaus.

Vienintėlis Lietuvoje iliustruotas valstybės ir visuomenės gyvenimo

MĖNESINIS ŽURNALAS

“KRIVULĖ”

Jei nori pažinti Lietuvos kraštą, valstybės vyrus, mūsų tautinio atgimimo, mokslo ir meno darbininkus, rašytojus, visuomenės veikėjus, skaityk

“KRIVULĖ”,

Jei nenori atsilikti nuo mūsų literatūros ir meno augimo, nuo valstybės ir visuomenės gyvenimo, — turėk savo namuose

“KRIVULĖ”,

Jei nori pažinti pasaulį ir jo valdovus, mūsų kaimynus ir draugus, — jei nori pamatyti, kaip lietuviai svetur gyvena, — visa tai rasi

“KRIVULĖJE,”

“Krivulė” leidžia ir redaguoja Kazys Puida. “Krivulės” kaina: Metams 30 litų, pusei metų 15 litų. Užsieniuose (išskiriant Latviją ir Vokietiją) 40 litų (4 doleriai). “Krivulės” Redakcija ir Administracija: Kaunas, Mickevičiaus g-vė 26.